

Právo sexuálních menšin na důstojný život a soukromí

Bc. Andrea Štefanová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDÍ

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Institut mezioborových studií

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Andrea Štefanová**
Osobní číslo: **H138124**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Právo sexuálních menšin na důstojný život a soukromí**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v SR UTB ve Zlíně č. 20/2016, včetně příloh, případně podle dalších materiálů. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena:

- na možnosti soužití společnosti s lidmi s menšinovou sexuální orientací LGBT;
- na legislativu v ČR v oblasti registrovaného partnerství, rodičovství, adopce a pěstounské péče u osob s menšinovou orientací;
- na hledání možností adopce a pěstounské péče u LGBT nebo u lidí s menšinovou orientací.

Součástí práce bude kvantitativně orientované výzkumné šetření, které bude provedeno dotazníkovým způsobem.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

SEIDL, J. a kol. Od žaláře k oltáři: Emancipace homosexuality v českých zemích od roku 1867 do současnosti. Brno: Host, 2012. ISBN 978-80-7294-585-6.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění.

Další literatura bude obsažena v Projektu bakalářské práce a průběžně doplňována během práce na tomto textu.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Mgr. Zdeňka Vaňková
Institut mezioborových studií

Datum zadání bakalářské práce:

26. října 2016

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. listopadu 2016

Ve Zlině dne 26. října 2016

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brně

30. 11. 2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na právo sexuálních menšin na důstojný život a soukromí. Teoretická část práce vymezuje pojmy spojené se sexuální identitou a sexuální orientací jedince. Práce je zaměřena na soužití společnosti s lidmi s menšinovou sexuální orientací LGBT a dále se zaměřuje se na problematiku registrovaného partnerství, rodičovství zejména homosexuálních párů a na možnost pěstounské péče a adopce u lidí s LGBT. Cílem bakalářské práce je zmapovat názory k lidem s menšinovou sexuální orientací.

Klíčová slova: sexuální menšiny, homosexualita, bisexualita, transsexualita, rodina, rodičovství, adopce, osvojování, pěstounská péče, registrované partnerství

ABSTRACT

This thesis focuses on the right of sexual minorities to live in dignity and at the same privacy. Explains concepts related to sexual identity and sexual orientation of the individual. The work is focused on the possibility of coexistence of society with people with minority sexual orientation LGBT and focuses on the issue of registered partnership, parenthood especially homosexual couples and the possibility of foster care and adoption for LGBT people

Keywords: sexual minorities, homosexuality, bisexuality, transsexuality, family, parenting, adoption, acquisition, foster care, registered partnerships

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala svojí vedoucí práce PhDr. Mgr. Zdeňce Vaňkové za její ochotu, trpělivost a cenné rady při tvorbě této bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 SEXUÁLNÍ MENŠINY	11
1.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
1.2 SEXUÁLNÍ MENŠINY	14
1.3 SEXUÁLNÍ IDENTITA	14
1.4 DRUHY MENŠINOVÉ SEXUALITY	15
1.4.1 Homosexualita.....	15
1.4.1.1 Vývoj homosexuality.....	17
1.4.1.2 Vývoj homosexuality na našem území	19
1.4.2 Bisexualita.....	19
1.4.3 Transexualita	20
1.5 TRANVESTITISMUS	22
2 DISKRIMINACE	23
2.1 FORMY DISKRIMINACE	23
2.2 HOMOFOBIE	25
2.3 ANTIDISKRIMINAČNÍ ZÁKON	25
2.4 DISKRIMINACE JAKO PROBLÉM JINAKOSTI Z DŮVODU SEXUÁLNÍ PREFERENCE	26
3 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ A RODIČOVSTVÍ	27
3.1 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ.....	27
3.1.1 Registrované partnerství v Evropě	29
3.1.2 Registrované partnerství vývoj	29
3.1.3 Manželství a další způsoby soužití.....	30
3.2 RODINA A RODIČOVSTVÍ.....	33
3.2.1 Právní rámec pro umělé oplodnění	34
3.2.2 Možnosti náhradní rodinné péče	35
3.2.3 Pěstounská péče a registrované partnerství.....	35
3.2.4 Osvojení v rámci registrovaného partnerství	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 VÝZKUM	39
4.1 CÍL VÝZKUMU	39
4.2 STANOVENÍ HYPOTÉZ	39
4.3 METODY VÝZKUMU.....	40
4.4 VLASTNÍ VÝZKUM	40
4.5 VYHODNOCENÍ A ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI	59
ZÁVĚR	61
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	63
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	65
SEZNAM GRAFICKÝCH VYJÁDŘENÍ	66
SEZNAM TABULEK	67
SEZNAM PŘÍLOH	68

ÚVOD

Tato bakalářská práce je zaměřena na právo sexuálních menšin na důstojný život a soukromí, kde pojednává o problematice, která je spojována se sexuálními menšinami v rámci označení LGBT, což jde o zkratku, která se používá pro označení osob s menšinovým sexuálním zaměřením, označuje tak lesby, gaye, bisexuály a transsexuály vůči heterosexuálnímu zaměření. Společnost se často zabývá otázkou, zda je homosexuální zaměření jedince vlastně normální? Jestli lidé stejného pohlaví budou moci uzavírat vztah jako běžné páry manželství a budou jim v budoucnu náležet stejná práva jako heterosexuální párům a budou moci vychovávat děti, jestli bude jednou pro homosexuální páry běžné jako institut manželství? Na tuto problematiku existuje spousta otázek a nejednoznačných odpovědí. Společnost se tak, dělí na dva tábory, které zastávají opačné postoje. Homosexualita bude i nadále pro určitou skupinu lidí nejspíše vyvolávat k těmto osobám určitou netoleranci a negace, že soužití lidí stejného pohlaví není správné. S tím také souvisí často demonstrace, které si nepřejí, aby tito lidé uzavírali svazky a měli tak stejná práva jako heterosexuálové, natož aby se podíleli na výchově dětí.

Každý má přece právo na důstojný život bez ohledu na to, čím nebo kým je. Z tohoto práva plyne, že nesmíme s nikým jednat tak, aby jej naše chování ponižovalo, trýznilo a každý má nárok na rovné zacházení bez ohledu na pohlaví či svoji sexuální orientaci. S každým má být zacházeno jako se sobě rovným a respektovat jeho názoru, víry a národnosti. Každý může mít svůj vlastní názor a rozhodovat se a nesmí mu být v tom bráněno. I lidé LGBT mají stejná práva na důstojný život, jako každý člověk, což vychází z Listiny základních práv a svobod. Každý z nás se může těchto práv domáhat.

Přece každý člověk má právo ochraňovat své soukromí, které tvoří základ osobní svobody jedince a je to jedno ze základních lidských práv, které je nezcizitelné a neporušitelné a náleží mu patřičná ochrana. Soukromí zahrnuje právo zadržovat informace o své osobě anebo skupině osob jako je rodina a nikdo nemá právo do těchto práv zasahovat. Mezi dokumenty, která toto právo zajišťují, patří Úmluva o ochraně lidských práv a svobod, dále pak Listina základních práv a svobod a Všeobecná deklarace lidských práv.

Tohle téma jsem si zvolila, protože je velmi zajímavé a je věčným tématem jak pro média, tak i pro společnost. Domnívám se, že společnost k této menšině je z hlediska spíše z té starší generace, kdy tahle tematika byla velmi tabuizována méně

tolerantní oproti mladší generaci, kde je postoj k sexuálním menšinám již více otevřený a společnost je i více tolerantnější a domnívám se, že je i více schopna řešit problematiku sexuálních menšin LGBT.

Tato bakalářská práce se skládá z části teoretické, tak i z části praktické. V teoretické části se budu zabývat problematikou, která vymezuje základní pojmy jako je důstojný život, soukromí, sexuální orientace, sexuální menšiny LGBT, diskriminace a bude členěna do následujících kapitol a podkapitol.

V praktické části se budu zabývat výzkumem, pro který jsem si zvolila kvantitativní metodu. Před vlastním výzkumem byly formulovány 3 výzkumné hypotézy. Hypotéza č. 1: Více než 50 % žen má kladný vztah k lidem s menšinovou sexuální orientací. Hypotéza č. 2: Více než 50 % z výzkumného vzorku nevdává registrované partnerství. Hypotéza č. 3: Studenti z výzkumného vzorku z většiny nesouhlasí s adopcí u LGBT.

Cílem této bakalářské práce je zmapovat, jak studenti z výzkumného vzorku vnímají problematiku lidí s menšinovou sexuální orientací LGBT v rámci registrovaného partnerství a rodičovství a jak vnímají sexuální menšiny. Jako přínos této práce spatřuji v tom, že výsledky z této práce by mohly být použity jako zdroj informací z reálných postojů dotazovaných respondentů pro zvýšení podvědomí o této problematice. Domnívám se, že důležité je právě informovanost společnosti o problematice sexuálních menšin LGBT, což by mohlo v pozitivním slova smyslu ovlivnit smýšlení a vnímání této minority a vést tak k větší toleranci především u mladší generace naší společnosti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SEXUÁLNÍ MENŠINY

Na začátek této práce bych chtěla vymezit důležité pojmy pro zlepšení orientace v dané problematice.

1.1 Vymezení základních pojmů

Důstojný život je právem každého občana České republiky, a to bez ohledu na cokoliv. Každý má právo na osobní svobodu svého myšlení a má právo na vyjádření svých názorů a tyto práva mu nesmí být upírána bez ohledu na pohlaví, rasu či národnost. S tím také souvisí právo na spravedlnost, a to bez ohledu. Každý musí mít možnost dovolat se svého práva i v tom případě, že mu to jeho finanční situace nedovoluje anebo není schopen sám se svého práva dovolat, aby bylo učiněno konec bezpráví. Dalším právem důstojného života je právo na vzdělání a právo na důstojné postavení ve vztahu zaměstnavatele k zaměstnanci v pracovních vztazích. Za vzor takového to vztahu jako zaměstnavatele ke svým zaměstnancům je právě považován Tomáš Baťa, který zastával toho názoru a principu, že vztah zaměstnavatele a zaměstnance by měl být založen na partnerském vztahu mezi nimi. Do práv na důstojný život patří také právo na přiměřené bydlení. Každý má právo přiměřeně bydlet, protože bezdomovectví není důstojné člověka. Toto právo však nelze chápat tak, že stát poskytne každému za zákona nějakou střechu nad hlavou. Každý se tak musí zapříčinit, aby mohl důstojně bydlet, avšak pokud by nemohl z nějakého důvodu se zapříčinit či zdravotní stav by mu tohle neumožňoval, pak se musí společnost o takového občana postarat a nabídnout mu pomoc. S tímto právem na důstojný život souvisí i právo na důstojné zajištění jak ve stáří, tak i v nemoci anebo pro neschopnost zajistit si práci. (pravo-na-dustojny-zivot.html)

Soukromí tvoří základ osobní svobody každého jedince a je to jedno ze základních lidských práv, které je nezcizitelné a neporušitelné a náleží mu patřičná ochrana. Jde o právo zadržovat informace jak o sobě samém, tak i právo na to kdo bude moci k těmto informacím mít přístup a jak s těmito informacemi bude moci nakládat. Právo na soukromí se váže jak ke konkrétní osobě jako jednotlivci, tak se může vztahovat i na určitou skupinu lidí. Do práva na soukromí každého jedince také patří myšlenkový či hmotný prostor subjektu. (cs.wikipedia.org/wiki/Soukromí)

Podle zákona č. 89/ 2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ) v § 3 od. 2 písm. takto deklaruje právo na ochranu osobnosti, a to zejména ochranu života a zdraví, jakožto osobní svobody, lidské důstojnosti, cti a soukromí. Ochrana těchto práv je pak z hlediska trestní právo obsažena v zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník jde tak o trestné činy proti osobní svobodě a právům na ochranu osobnosti, pomluvy, ochrany soukromí a listovního tajemství. Právo na ochranu osobních údajů je pak dále upravováno zákonem č. 101/200 Sb., o ochraně osobních údajů. Každý člověk se může domáhat toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno anebo trvat na odstranění následků, které byli tímto jednáním poškozeni a jehož osobnost tak byla dotčena. Zadostiučinění musí být zajištěno dostatečným a skutečným odčiněním způsobené újmy anebo poskytnuto v penězích. Vždy se, ale bere na zřetel, aby primárně byla učiněna morální satisfakce a pak teprve zadostiučinění v penězích.

NOZ tak definuje možné zásahy do soukromí člověka bez zákonného důvodu, mezi které patří sledování soukromého života osoby anebo i rodinných příslušníků, kde se může jednat až o stalking, dále o narušování soukromých prostor a zásahu bez jeho svolení, pořizování záznamu o soukromém životě jakožto i jeho šíření bez udělení souhlasu. (ondrejova.cz)

Diskriminace tímto termínem je označováno rozlišování v negativním smyslu na základě příslušnosti k určité skupině lidí. Diskriminací se v tomto případě rozumí znevýhodňování, omezování práv a uplatňování rozlišných podmínek pro jedince na základě příslušnosti k určité skupině vůči jiné skupině. Diskriminací se budu více zabývat více v samostatné podkapitole.

Homofobie jak již z názvu vyplývá, jde o strach z homosexuality anebo strach z osob s homosexuální orientací, který bývá založený na předsudcích, xenofobii, psychickým a fyzickým týráním, diskriminací a omezováním práv.

Typy homofobie

- Vnitřní homofobie je strach z toho že jedinec je sám homosexuálně orientovaný a projevuje se odmítáním a popíráním vlastní sexuality, které tak často může vést k depresím až k sebevraždám.

- Vnější homofobie je strach z lidí LGBT, které se projevuje nepřátelstvím až nenávistí k těmto lidem, které mohou vyvrcholit až tzv. zločiny z nenávisti. (Bláha, 2006)

Sexualita v české terminologii se tímto pojmem označuje souhrn jevů a vlastností, které plynou z pohlavních rozdílů, a to:

- rozdílem mezi ženou a mužem jak z důvodu reprodukčního, tak i anatomického a hormonálního
- tak z důvodu rozdílných sociálních rolí
- tak i vyplývající z projevů citění a chování, na které má vliv pohlaví jak po fyzické, tak i po psychické stránce
- projevy sexuality, zejména erotické projevy, které souvisejí s rozmnožováním, uspokojením a přitažlivostí. (Capponi, Hajnová, Novák, 1994)

Sexuální orientace neboli také erotická a sexuální preference nám označuje většinou trvalé zaměření v objektu v sexuálně-erotické náklonnosti k ženám, mužům, tak může být i k oběma pohlavím současně. To může být specifikované například ještě věkovou kategorií, současně kombinací jak z hlediska věku, tak i pohlaví jako například efebofilie, tak se může projevovat i jiným typem v objektu sexuální touhy jedince. (Capponi, Hajnová, Novák, 1994)

Registrované partnerství je termín, který je používán pro úředně prohlášená či jinak zaznamenaná partnerství mezi dvěma osobami homosexuálního zaměření. Tento institut je u nás platný od 1. července 2006 s účinností zákona č. 115/ 2006 Sb., o registrovaném partnerství. Registrované partnerství se u nás uzavírá na příslušném místě - matričním úřadě. Partnerům, tak po uzavření registrovaného partnerství vznikají mezi sebou různá práva a povinnosti. Registrovanému partnerství se budu více věnovat v samostatné kapitole. (cs.wikipedia.org/wiki/Registrované-partnersství)

1.2 Sexuální menšiny

Pojem sexuální menšiny nese v sobě dvě významová zatížení, prvním slovem v tomto případě je slovo sexuální, což je redukováno na sex, ale to je velmi nepřesné, což bude nadále upřesněno a druhé slovo menšina zde značí, že jde o malou bezvýznamnou skupinu lidí, která si nezaslouží ani pozornost, ale to také zcela neplatí. Proto se většinou s označením sexuální menšiny preferuje zkratka LGBT, což je označení pro lesby, gaye, bisexuální a transsexuální lidé, která se uvádí většinou k souhrnnému označení komunit a hnutí s nimi spojenými. Navíc slovem menšiny je označována stejnorodá skupina lidí, která má stejný životní styl anebo mající stejné „problémy“, což v tomto případě jde o různorodost z hlediska skupin a také především o rozmanitost. (Sloboda Z., 2010)

1.3 Sexuální identita

Sexuální identita má určitou návaznost na sebe vnímání dané osoby, jak se osoba vnímá v rámci své pohlavní identity, v tomto případě hovoříme o vnímání určité sociosexuální role, která nemusí být v souladu se sexuální orientací a pohlavím daného jedince, ale stejně tak nemusí být v souladu se sexuálním chováním.

Sexuální chování se skládá ze tří základních komponentů, které jsou dány psychosexuálním vývojem:

- Sexuální identifikací, což jde o pohlavní role muž x žena
- Sexuální preferencí
- Sexuální reaktivitou a emocemi

Sexuální identita se vyvíjí u každého jedince nejspíše již v 2. trimestru na základě genetických a fetálně-gonadálních činitelů, které jsou předávány organizačním vlivem pohlavních steroidů na nervovou centrální soustavu a po porodu se tak utváří definitivní formování této predispozice i v souvislosti s okolním vlivem, které se dotváří již v raném dětství do věku 3 let.

Pohlavní role se utváří vlivem společensko-kulturních, které vznikají zpočátku v rodině, zejména když dítě začne vnímat samo sebe z hlediska tzv. genderových rolí, což znamená projevy mužnosti a ženskosti, ke kterým dochází přibližně ve věku kolem 3 let dítěte. Většinou i rodiče přistupují k dětem různého pohlaví odlišně,

aniž by si to třeba uvědomovali a bývá to zapříčiněno již z důvodu zažitých vzorců chování a stereotypizací, například u děvčat bývají rodiče častěji více tolerantní než u chlapců, anebo chlapci jsou vedeni více ke sportu než děvčata, které vedou spíše k uměleckému nadání (hra na klavír, tanec, zpěv aj.). V pozdějším věku jsou rozdíly mnohem rozeznatelnější zejména v pubertě, kdy v rámci heterosexuality chtějí dívky anebo naopak chlapci být atraktivní opačnému pohlaví. K rozvoji sexuálních emocí, tak právě dochází v období puberty a adolescence, kterému je podmíněno sexuálnímu chování, zvláště tak jde o schopnost a projev zamilovanosti, sexuálního vzrušení, dosažení sexuálního uspokojení.

1.4 Druhy menšinové sexuality

Jak jsem již výše uvedla, do sexuálních menšin patří homosexuálové, bisexuální a transsexuální lidé, u kterých se jejich sexualita projevuje odlišně, jak budu níže uvádět jednotlivé typy sexuality a jejich projevy.

1.4.1 Homosexualita

Homosexualita pochází z řeckého slova homós, což znamená stejný a z latinského slova sexus, což znamená pohlaví, jde tedy o náklonnost ke stejnému pohlaví v rámci citového prožívání a sexuality jedince. Homosexualita se tedy projevuje náklonností k osobě stejného pohlaví jak v oblasti citové, kdy jedinec je schopný projevovat lásku k osobě stejného pohlaví, a tak i v oblasti sexuální, kdy je jedinec hnán touhou po fyzické blízkosti a sexuálních aktivitách v rámci ve vztahu k nim.

Mezi nejběžnější typy homosexuality jsou ženská gynekofilie, což znamená reaktivitu mezi ženami, kdy tento pojem se začal využívat jako novotvar teprve ve 20. století, kdy jeho terminologii používal český sexuolog Kurt Freund anebo Aleš Kovářský. Tento pojem je nadále spojován s transsexuální anebo intersexuální tématikou a není běžný v lékařské a ani v psychiatrické terminologii. Dalším typem homosexuality je mužská androfilie, kdy jde o reaktivitu mezi muži, kdy Magnus Hirschfeld použil slovo androfilie z hlediska členění typů mužské homosexuality, kdy podle něj se používá označení efebofilie pro muže ve věku od 17 do 20 let, ve věku od 20 do 50 let používá pojem androfilie a gerontofilie je označení pro muže starší 50 let. Stejně jako gynekofilii používali slovo androfilie český sexuolog Kurt Freund a Aleš Kovářský.

Homosexualita je většinou kladena do protikladu s bisexualitou a heterosexuální. Homosexuální chování znamená prožívání sexuální aktivity s osobou stejného pohlaví. Homosexuální identitou, ale nedochází vždy ke ztotožnění např. s gay hnutím, ale jedinci mohou vést běžný život a založit rodinu. Někteří jedinci svoji sexuální identitu začnou vnímat až v pozdějším věku anebo se mohou považovat za „vyléčené“ z homosexuality.

Sigmund Freud nazýval homosexuály invertovanými, kdy inverse často tak splývala s transsexualitou a hermafroditismem. Dále také podle Sigmunda Freunda bylo vedle označování inverse, také označování perverze pro označení jiných druhů sexuality.

Označení gay pochází z anglického slova, kdy zprvu se takto nazývali samotní gayeové a bylo spojováno se slovy veselý, jásavý, pestrý a bezstarostný až se slovo gay začalo používat běžně a rozšířilo se tak celosvětově. Slovo gay tak označuje homosexuálního muže, který se vyrovnal již se svou homosexualitou a vystavuje se tak „na obdiv světu“.

V českém jazyce slovo gay se začalo používat až kolem 90. let 20. století společně s emancipací a jejich hnutím za lidská práva.

Pro označování ženské homosexuality se používá termín lesba, které je odvozeno z řeckého ostrova Lesbos a bývá spojováno s básníčkou ve starověkém Řecku Saphó, která na ostrově Lesbos žila. Saphó psala básně, které opěvovaly její lásku k ženám. Jak uvádí socioložka Ciprová je uvnitř komunity spíše používán termín lesbička. Mnoho lesbiček uvádí, že ke své sexuální orientaci se přiklonilo až vlivem nefungujícího partnerství, kdy byly například psychicky a fyzicky týrané a našly tak lásku a pochopení v náruči jiné ženy. Většinou když dívka anebo žena řekne, že je lesbička, je to jejím okolím vnímáno spíše zlehčujícím dojmem, že jde o projev bisexuality.

Označením termínem lesbismus je označen vztah mezi ženami, který bývá většinou založen na plnohodnotném vztahu mezi ženami, kdy jde o projevení lásky mezi ženami a bývá spojován i s jejich sexuálním životem.

1.4.1.1 Vývoj homosexuality

K projevům homosexuality docházelo už i v období před Kristem, kdy v eposu o Gilgamešovi, kdy Gilgamešova matka bohyně Ninsun jemu vyloží sen, že Gilgameš vzplane láskou a jeho druh ho již nikdy neopustí. V tomto případě bylo přátelství méně než láskou ve vztahu Gilgameše a Enkidu.

Podobné mýty jsou i o Achilleusovi a Patroklesovi, kdy oba věční přátelé chtěli být pohřbeni společně, tak aby jejich popel byl smíchán, Achajci jim za to postavili mohyly na připomínku jejich slávy a věrnosti.

Některé jeskynní malby v pravěku vyobrazují muže s maskou, kteří se věnují činnosti připomínající homosexualitu. Tento akt byl jakým si rituálem, který měl zajišťovat úspěšnost lovu, podobně na tom byli i Indiáni v Severní Americe, kteří si při svém obřadu nazývaném Bizonní tanec si také zajišťovali úspěšný lov.

Již Platón ve svém dialogu charakterizuje tři pohlaví, kdy prvním mužským pohlavím zmiňuje jeho původ ze slunce, druhé pohlaví ženské pochází ze země a třetí pohlaví smíšené pochází podle něj z měsíce. (Fanel, 2000)

Ve starověku v Babylonské říši byl za homosexualitu podle Chamurapiho zákonníku trest kastrace, podobně na tom byl z tohoto hlediska i Egypt, kde trest byl pouze za znásilnění chlapce.

Řecko naopak v tomto směru homosexualitu akceptovalo a znakem mužnosti bylo mít mladého chlapce a mnohdy byla homosexualita ještě státně podporována, jak tomu bylo například ve Spartě.

V Římě byla homosexualita také akceptována a sám císař Nero uzavřel partnerství s mužem, dále císař Hadrián byl proslulý ve starověkém Římě svojí láskou ke chlapci jménem Antinoos a jeho láska byla proměněna na tzv. státní kult. Ke změně postojů k homosexualitě došlo až s příchodem křesťanství, kdy homosexualita byla ze zákona zakázána.

V Číně byla homosexualita také tolerována až do pádu dynastie Chan, potom byla tolerována v rámci aristokracie anebo pouze mezi umělci.

V přírodních národech tak byla homosexualita a transsexualita některými kmeny respektována, a naopak některými kmeny trestána. Indiáni nazývaly transsexualitu tzv. dvojím uchem a respektovali ji.

V **pozdním středověku** byla homosexualita odsuzována a trestána, ale přesto docházelo k projevům homosexuality hlavně mezi aristokracií, kdy nejznámějším panovníkem byl král Eduard II., který svoji homosexualitu nikterak netajil. Homosexualita byla známa u některých velkých umělců, mezi které mohu uvést například Leonarda Da Vinciho, kdy sám byl prošetřován z důvodu vztahu s mladičkým Jacopo Saltarellim a byl tak po celý život sledován mravnostní policií, ale vliv na jeho kariéru to nemělo, dále zde mohu uvést Michalengela Buonarrotiho anebo papeže Juliuse III., který udržoval vztah se svým adoptivním synovcem, to ovšem bylo později využito protestanty útoky na církve a celé papežství.

V **novověku** byla občasná obvinění vznesena proti řádu templářů, jinak k žádným velkým represím v tomto období nedocházelo. K zásadním událostem docházelo na konci 19. století a kolem 50. let 20. století, kdy docházelo k obviňování homosexuálů a často tak i falešným, které tím zavinilo posílání homosexuálů do koncentračních táborů. Později s rozvojem sexuologie jako vědy docházelo k posílení LGBT a začaly tak vznikat různé emancipační hnutí.

Homosexuální hnutí

- ❖ V roce 1791 Francie jako první země povolovala homosexuální styk.
- ❖ V roce 1897 došlo k založení první organizace bojující za práva homosexuálů, kterou založil Magnus Hirschfeld v Německu.
- ❖ V roce 1910 byla vyslovena podpora homosexuálů anarchistkou Emmou Goldman.
- ❖ V roce 1924 byla založena první organizace bojující za práva gayů a lesbiček.
- ❖ V roce 1932 došlo v Polsku k dekriminální styku mezi osobami stejného pohlaví.
- ❖ V roce 1961 došlo v Československu k dekriminální pohlavního styku u homosexuálů.
- ❖ Rok 1969 je považován za vznik moderního homosexuálního hnutí, kdy probíhaly v USA Stonewallské nepokoje.
- ❖ V roce 1973 došlo k vyřazení homosexuality z diagnostického a statistického manuálu v Americe.

V roce 1992 došlo k vyřazení klasifikace homosexuality jako nemoci MKN-10

1.4.1.2 Vývoj homosexuality na našem území

Na našem území v období Rakousko-Uherska bylo homosexuální chování považováno za trestné, tato problematika už tehdy byla zakotvena v trestním zákoně č. 117/1852. Trestem za homosexualitu byl tehdy trest těžkého žaláře od jednoho roku do pěti let. V tomto zákoně se objevoval trest za smilstvo proti přírodě, resp. sexuálního vztahu se zvířaty téhož pohlaví. Zákon č. 117/1852 Sb. platil až do roku 1950.

V tomto období bylo trestné vše, co souviselo s homosexualitou, ke změně došlo až po vzniku Československa, kdy se začalo věnovat více problematice homosexuality jako takové a začínala být vnímána jak vrozená dispozice a ne ve smyslu duševní nemoci jedince.

Průkopníkem v tomto směru byl právník Heinrich Ulrichs, který tak bojoval za práva homosexuálů a prosazoval tak odstranění trestu za homosexualitu z právního řádu. Jeho snaha však neměla příliš velký úspěch a ke zrušení trestání nedošlo, ale toto hnutí bylo považováno za jedno z významných emancipačních hnutí z hlediska homosexuality u nás.

Jedním z významných zastánců práv homosexuality byl F. Čerovský, který se snažil založit první homosexuální organizaci na našem území, ale i tento pokus přes všechnu snahu nebyl úspěšný. Kolem 30. let 20. století tak začaly vycházet různé časopisy, které se zabývaly problematikou sexuálních menšin. Nejznámějšími časopisy byl tehdy Hlas sexuálních menšin anebo časopis Kamarád, který se snažil dosáhnout zrušení trestu pro homosexuály.

1.4.2 Bisexualita

Termín bisexualita se objevil až v 19. století a byl spojován s hermafroditismem, což je projevováno přitažlivostí k ženám i mužům současně.

Bisexualita je chápána ve dvou rovinách, a to z hlediska sexuální orientace a za druhé z hlediska sexuální aktivity. V první rovině nejde přesně definovat pojem bisexuální orientace, protože většinou jde o lidi, které bývají homosexuály a snaží se

tak zamaskovat svojí sexuální orientaci anebo jde o lidi s heterosexuální orientací, u kterých je to spíše vnímáno jako specifický projev jejich sexuální aktivity.

Podle Radima Uzla: „*Bisexuality je mýtus. Občasné lovení ve vodách pohlaví, které není vlastní mé přirozenosti, je způsobeno buď tlakem situace, nerozhodností anebo zvědavým experimentováním. Bisexuálové jsou většinou homosexuálové, kteří se ještě nesměřili se svojí orientací a často podléhají tlakům svého okolí.*“ (Uzel R., *Bisexuality jako mýtus*)

Podle Sigmunda Freuda má každý jedinec v sobě jak ženské, tak mužské vlohy, které se projevují přijetím příslušného sexuálního života v souladu s pohlavím, kdy jedna pohlavní sexualita je potlačována, ale ne zcela, a tak dochází k vnitřnímu konfliktu. Uvádí příklad, že u žen se může projevit tím, že závidí mužům penis. Sigmund Freud tak spatřoval příčinu v hormonálních vlivech.

Bisexuality bývá často chápána jako nevyhraněná sexuální orientace, tj. že jde zároveň o heterosexuální a homosexuální orientaci, kdy pro bisexuály jsou přitažlivé obě varianty pohlaví, ale jejich bisexuální chování je tak dáno přitažlivostí partnera, bisexuálové si nevybírají podle pohlaví, ale pouze na základě osobní atraktivity partnera většinou za účelem vytvoření tak hlubokého pouta mezi partnery navzájem.

1.4.3 Transexualita

Znakem transsexualismu je příslušnost k opačné sexuální identitě na rozdíl od homosexuálů. Transsexuální žena se identifikuje s mužským pohlavím, naopak transsexuální muž se identifikuje s ženským pohlavím. Tito lidé bývají nespokojeni se svým pohlavím a jejich snahou je přeměna na pohlaví opačné. Projevy transsexuality začínají již v dětství, kdy děti tíhnou svým chováním ke společnosti dětí opačného pohlaví. Klíčovým znakem bývají většinou záliby, oblékání, životní způsob jedince, kdy například dívky se snaží oblékat jako chlapci a jejich zálibou je hrát fotbal s chlapci a u chlapců to bývá naopak, přejí si být oblékáni jako děvčata a místo chození na fotbal nebo zájem o sport preferují jiné záliby.

Transsexualita je proto celoživotním problémem daného jedince. V České republice je asi kolem 30.000 osob, které lze považovat za tzv. transgendery a někteří z nich touží po trvalé změně svého pohlaví. Avšak to není tak jednoduché, jak by se mohlo zdát, protože prvním krokem k přeměně pohlaví je určení pohlavní identity u

sexuologa, který potvrdí anebo vyvrátí diagnózu transsexuality neboli F-64. V případě potvrzení diagnózy přichází zahájení hormonální léčby daného jedince, které je často spojováno i se změnou jména a příjmení například ze ženského na mužské a naopak, kde jedinec si může tak vyzkoušet před operativním zákrokem, jak na tuto novou situaci reaguje jeho okolí a jestli je pevně rozhodnut pro operativní změnu svého pohlaví. Pokud se jedinec rozhodne postoupit přeměnu pohlaví, musí prvně absolvovat lékařskou prohlídku a na základě rozhodnutí lékařské komise pak dochází k chirurgické přeměně pohlaví a vystavení tak nového rodného listu, kde je zapísáno pohlaví a může dojít tak pro transsexuálního jedince k novému životu. K tomuto cíli vede ovšem velmi dlouhá cesta, protože většina sexuologů považuje změnu pohlaví za velmi tragickou a uvádí tak tři hlavní argumenty proč neschválit operativní změnu pohlaví.

Mezi 3. základní argumenty sexuologů jsou považována:

- duševní porucha
- trestní rejstřík
- rodičovství

Tyto argumenty se však neopírají o žádné vědecké studie a vychází pouze z pocitového hlediska sexuologů. Je však spousta rodin, které se snaží vyvrátit toto tvrzení, že pro děti je nejdůležitější láska a rodinné zázemí. Problémem v tomto směru bývá, že spousta sexuologů chybně definuje diagnózu jako chorobu psychického rázu anebo je problémem, pokud se jedinec dopustil trestného činu, tak je u nás tzv. diskvalifikován i po té co jeho trest vyprší.

Pokud se jedincům podaří projít tzv. labyrintem a dojdou až k chirurgické přeměně pohlaví jejich problémy tak většinou nekončí, protože často narazí na problém při změně údajů na úřadech anebo v oblasti zaměstnání, kdy se tak často nemohou vrátit do svého zaměstnání po operativním zákroku, z důvodu netolerance okolí na vzniklou novou situaci spojenou s přeměnou pohlaví. Pomoc transsexuální lidem a problematikou transsexualismu se tak zabývá občanské sdružení Transforum. (Feinberg, 2000)

1.5 Tranvestitismus

Slovem transvestitismus bývá označována částečná porucha sexuální identity, která se projevuje tím, že se člověk převléká za opačné pohlaví, ale přitom je zachována jeho sexuální orientace s jeho biologickým pohlavím. Jedinec tak prožívá při převlékání do kostýmů určité psychické anebo i sexuální uspokojení. Transvestita na rozdíl od transsexuála se cítí v jeho biologickém pohlaví spokojený a netouží tak po přeměně, jak je tomu u transsexuálů.

Existuje i tzv. homosexuální transvestitismus, kdy lesbičky anebo gayové se převlékají do šatů opačného pohlaví bez jakékoliv potřeby sexuálního vzrušení.

Transvestitismus a travesty show nejsou to samé, protože v travesty show jde pouze o zábavu a není to projev transvestitismu, kde jedinec má potřebu a nutkání se převlékat, ale není vyloučeno, že travesty umělec nemůže být tranvestita.

2 DISKRIMINACE

Termínem diskriminace je označováno rozlišování v negativním smyslu na základě příslušnosti k určité skupině lidí. Diskriminací se v tomto případě rozumí znevýhodňování, omezování práv a uplatňování rozlišných podmínek pro jedince na základě příslušnosti k určité skupině vůči jiné skupině v tomto případě na základě sexuální identity a orientace. Na základě těchto skutečností pak může docházet k negativnímu hodnocení jednotlivce anebo určité skupiny.

2.1 Formy diskriminace

Diskriminaci můžeme rozdělit podle úhlu pohledu do několika možných hledisek.

Diskriminace pozitivní v obecném slova smyslu ji můžeme definovat jako úmyslné zvýhodnění jedné skupiny oproti jiné. Pozitivní diskriminace, tak nezhoršuje zacházení s jedinci, proti kterým je namířena a jejich právní status zůstává neměnný. Pozitivní diskriminace má mít spíše ochranný charakter ve prospěch znevýhodněné minority.

Diskriminace negativní lze označit i za diskriminaci absolutní. Negativní diskriminace se dělí do 3. skupin:

- **Přímá**
- **Nepřímá**
- **Skrytá**

Při **přímé diskriminaci** tak dochází k zacházení s konkrétní skupinou či jednotlivcem za méně výhodných podmínek oproti jiné skupině či jednotlivci ve stejné situaci. Může se tak konat na základě nepřipustných diskriminačních důvodů, do kterých patří diskriminace na základě:

- národnosti,
- státního občanství,
- etnického či rasového původu,
- jazyka,

- rodu,
- sociálního původu,
- politického názoru,
- věku,
- zdravotního stavu,
- pohlaví,
- sexuální orientace

Ovšem pokud by však takové to jednání nebylo nezbytné a věcně odůvodněné a plnilo by tak svůj účel například z důvodu ochrany.

Při **nepřímé diskriminaci** tak dochází k znevýhodňování, kdy může například neutrální rozhodnutí či opatření nebo opomenutí znevýhodňovat konkrétní skupinu nebo jednotlivce na základě diskriminačního důvodu. U nepřímé diskriminace tak náleží podstata problému v aplikační rovině a řešením tak může být změna interpretace.

Při **skryté diskriminaci** jsou tak jednotlivci či konkrétní skupině nabízeno určité příležitosti oproti jiné skupině či jednotlivci, kterým jsou tato práva odepírána například pro jejich postižení anebo přesvědčení a způsobují tak nerovnovážné postavení.

2.2 Homofobie

Homofobie jak již z názvu vyplývá, jde o strach z homosexuality anebo strach z osob s homosexuální orientací, který bývá založený na předsudcích, xenofobii, psychickým a fyzickým týráním, diskriminací a omezováním práv.

Podle Bláhy tak homofobní předsudky mohou vycházet z neznalosti či nedostatku informací o této sexuální menšině. Může tak vycházet z přesvědčení, že homosexualita je není normální a je deviatní a nemorální. Homosexuálové také často bývají označováni za tzv. přenašeče AIDS. Výzkumy, které tak směřovaly na vliv homofobie ukázali, že od homosexuálů očekáváme právě to budou heterosexuální a takto dochází ke konfrontaci.

Typy homofobie

- Vnitřní homofobie je strach z toho že jedinec je sám homosexuálně orientovaný a projevuje se odmítáním a popíráním vlastní sexuality, které tak často může vést k depresím až k sebevraždám.
- Vnější homofobie je strach z lidí LGBT, které se projevuje nepřátelstvím až nenávistí k těmto lidem, které mohou vyvrcholit až tzv. zločiny z nenávisti.

Homofobie tak může vést ke strachu ze své sexuality a mít tak špatný vliv z hlediska sebepoznání, uvědomění a smíření se s vlastní sexuální identitou, kdy jde o tzv. coming out. Coming out je proces kdy si člověk uvědomí a rozpozná a je tak schopen akceptovat svoji menšinovou sexuální orientaci a také se s ní dokáže svěřit přátelům či jiným lidem v jeho okolí, případně je ochoten sdělit tuto informaci o své sexuální orientaci i veřejnosti. (Bláha., 2006)

2.3 Antidiskriminační zákon

Antidiskriminační zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací, byl přijat do českého právního řádu v roce 2008 a nabyl účinnosti dne 1. 9. 2009.

Antidiskriminační zákon obsahuje předpisy, které vyplývají v návaznosti na Listinu základních práv a svobod, tak také na další příslušné předpisy Evropské unie. Tento zákon blíže specifikuje zákaz diskriminace a právo na rovné zacházení.

Jde o tyto práva:

- právo vztahující se na zaměstnání a k jeho přístupu, dále ve věcech pracovního, služebního či jiné výdělečné činnosti, a dále na členství v odborových organizacích či komorách,
- právo vztahující se k sociálnímu zabezpečení, a to zejména v oblasti poskytování a přiznání různých sociálních dávek, dále se také zaměřuje na poskytování v oblasti zdravotní péče a také i na oblast vzdělávání.
- upravuje také prostředky na ochranu před diskriminací. (Antidiskriminační zákon č. 198/2009 Sb.)

2.4 Diskriminace jako problém jinakosti z důvodu sexuální preference

Homosexualita jakožto neoddelitelná součást lidské osobnosti, která je trvalého charakteru a nelze ji považovat za nemoc, i když tak v minulosti bývala mylně diagnostikována, bývá vnímána jako projev deviantního, nenormálního a nemorálního chování.

Ale je třeba si uvědomit, že sexualita a sexuální identita jsou součástí lidské osobnosti a všichni lidé jsou si rovni bez ohledu na sexuální orientaci. Ochranu práv sexuálních menšin před diskriminací zajišťuje hned několik právních předpisů: Listina základních práv a svobod, ve čl. 3, kde pojednává o rovném zacházení bez diskriminace, dále pak obsažena v Úmluvě lidských práv, kde přímo zakazuje diskriminaci z důvodu sexuální preference, ochrana před diskriminací je také obsažena v Amsterdamské smlouvě.

Ochrana sexuálních menšin se stala samozřejmostí a bývá součástí právního systému EU a samozřejmě i našeho právního řádu, jak již bylo i v předchozích kapitolách uvedeno.

3 REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ A RODIČOVSTVÍ

V této kapitole se budu zabývat přímo registrovaným partnerstvím, a právě často diskutovanou tématikou a tj. problematika registrovaného partnerství a možnost rodičovství.

3.1 Registrované partnerství

Problematika registrovaného partnerství je stanovena v českém právním řádu zákonem č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů. Jak tento zákon uvádí podle §1 „*Registrované partnerství je trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným tímto zákonem.*“ (zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů). Registrované partnerství tak umožňuje dvěma osobám, které spolu žijí jako pár, nechat svůj vztah formalizovat jinak než svatbou, a to nejen partnerství uzavřít, ale partnerům vznikají povinnosti a práva podobně jako v manželství.

Registrované partnerství někdy nazývané jako občanské a civilní partnerství umožňuje dvěma osobám, které spolu žijí jako pár, nechat svůj partnerský vztah zaregistrovat u příslušného matričního úřadu. Osoby, které vstupují do partnerství, tak musí učinit vždy osobně a především se klade i důraz na svobodné prohlášení před matrikářem, kde potvrdí, že vstupují dobrovolně do partnerství. Registrace partnerství je vedena v knize registrovaného partnerství České republiky, kde se zapisují základní údaje osob vstupujících do partnerství, datum a místo kde bylo prováděno prohlášení, datum zápisu a podpis matrikáře. Co se týče zápisu příjmení u žen, které si přejí mít své příjmení v mužském tvaru, musí tak nahlásit do knihy registrovaného partnerství či na příslušném matričním úřadě. (zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů)

Seznam matričních úřadů, na kterých mohou osoby, které chtějí vstoupit do partnerství učinit své prohlášení:

1. Jihomoravský kraj – v Brně, na Úřadu městské části Brno – střed
2. Moravskoslezský kraj – v Ostravě, na Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz
3. Zlínský kraj – ve Zlíně, na Magistrátě města Zlín
4. Olomoucký kraj – Olomouc, Magistrát města Olomouc

5. Vysočina – v Jihlavě, na Magistrátě města Jihlava
6. Královohradecký kraj – v Hradci Králové, na Magistrátě města Hradec Králové
7. Ústecký kraj – v Ústí nad Labem, na Úřadu městského obvodu Ústí nad Labem
8. Pardubický kraj – v Pardubicích, na Magistrátě města Pardubice
9. Plzeňský kraj – v Plzni, na Úřadu městské části obvodu Plzeň 3
10. Karlovarský kraj – v Karlových Varech, na Magistrátě města Karlovy Vary
11. Liberecký kraj - v Liberci, na Magistrátě města Liberec
12. Jihočeský kraj – v Českých Budějovicích, na Magistrátě města České Budějovice
13. Středočeský kraj – v Kladně, na Magistrátě města Kladno
14. Hlavní město Praha – v Praze, na Úřadě městské části Praha 1 (poradna-prava.cz/lgbt)

Do partnerství tak může vstoupit:

- osoba starší 18 let
- má způsobilost k právním úkonům
- osoba, která nemá uzavřené partnerství anebo manželství

Partnerům vznikají posléze stejná práva a povinnosti vyplývající z tohoto zákona jako je právo na zastupování partnera v běžných záležitostech, na rozhodování o záležitostech partnerského soužití, dále vzniká jim vůči sobě vyživovací povinnost obdobně jak v manželství. V registrovaném partnerství však nevzniká partnerům, jak je to v rámci instituce manželství právo na společné jmění. Institut dědictví v rámci registrovaného partnerství zákon nestanovuje.

V případě zániku registrovaného partnerství zaniká na základě zrušení registrovaného partnerství soudem, smrtí jednoho z partnerů anebo prohlášením za mrtvého jako u instituce manželství. (Zákon č. 115/2006, Sb. o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů)

3.1.1 Registrované partnerství v Evropě

V některých evropských státech je registrované partnerství na úrovni manželského svazku, ale také naopak jsou státy, které v Evropě nestanovují možnost uzavřít registrované partnerství a například na Kypru je homosexualita dokonce trestná.

V zemích, kde je povolováno registrované partnerství se zpravidla uznává partnerství homosexuálů, které bylo uzavřeno v zahraničí. V některých zemích, kde není uznáváno registrované partnerství, může být stanovena určitá forma registrovaného partnerství homosexuálů, které zaručují stejná práva a povinnosti jako kdybyste registrované partnerství uzavřeli.

V zemích, kde je registrované partnerství na úrovni manželského svazku, do těchto zemí můžeme zařadit Švédsko, Norsko, Španělsko, Belgie a Nizozemí.

Do zemí, kde je uznávána forma registrovaného partnerství patří Island, Finsko, Andora, Velká Británie, Francie, Švýcarsko, Lucembursko, Nizozemí, Maďarsko, Chorvatsko, Rakousko, Dánsko, Německo, Slovinsko a Česká republika.

Do zemí, kde není v legislativě uzavření registrovaného partnerství, patří státy jako Itálie, Bulharsko, Polsko, Lotyšsko, Litva, Rumunsko a Slovensko. (<http://www.poradnaprava.cz/lgbt>)

3.1.2 Registrované partnerství vývoj

V 90. letech 20. století se již používal pojem registrované partnerství, homosexuální hnutí zdůrazňovalo význam uzavírání stejnopohlavního partnerství. V období od roku 1997 až do roku 2006 se poslanecká sněmovna zabírala vznikem zavedením instituce registrovaného partnerství do českého právního řádu.

Kolem roku 1997 se institucí registrovaného partnerství začali zabývat některé politické strany, které zaujímaly kladný postoj a na tuto problematiku, ve které hlavně zmiňovali a nabádali k toleranci společnosti. Některé politické strany však zaujímaly negativního postoje a poukazovali na instituci manželství a docházelo k obavám z jejich strany, že bude zákon zneužíván. Někteří zastánci registrovaného partnerství se tak opřeli i do práv na osvojení registrovanými partnery.

V roce 1999 došlo k předložení návrhu zákona na registrované partnerství, ale některé strany nesouhlasili s přijetím tohoto zákona z důvodu, že prý obsahoval moc práv pro instituci registrovaného partnerství.

Při průzkumu veřejného mínění v roce 1999 se souhlasilo celkem 55 % občanů České republiky se zavedením tohoto zákona do českého právního řádu, ale 32 % obyvatel s přijetím zákona nesouhlasilo.

V roce 2001 při předložení dalšího návrhu zastánci registrovaného partnerství neměli opět příliš mnoho štěstí s přijetím tohoto zákona, protože zastánci instituce registrovaného partnerství byli odpůrci ve velké míře přehlasováni. O cca 3 roky později, byl hnutím Gay Iniciativa sestaven návrh na založení registrovaného partnerství a předložen parlamentu České republiky společně s peticí, kterou tehdy podepsalo asi kolem 480 významných osob.

K největšímu průlomů došlo v roce 2006, kdy poslanecká sněmovna tento zákon o registrovaném partnerství schválila i přes vetování tehdejším prezidentem Václavem Klausem, který se k tomu vyjádřil, že zastává funkci tradičního manželství a rodiny.

Během 1. měsíce po schválení zákona o registrovaném partnerství uzavřelo tento svazek 48 gay a lesbických párů a po zhruba půl roce bylo uzavřeno celkem 236 párů z toho 177 mužských a 59 ženských párů.

3.1.3 Manželství a další způsoby soužití

Základní a tradičním způsobem soužití je uzavření manželství a mezi alternativní metody soužití řadíme instituci registrovaného partnerství a nesezdaného soužití, které je v dnešní době velmi využíváno z důvodu odkládání manželství na později mladými páry, kteří v dnešní době vstupují do svazku manželského buď na základě početí dítěte anebo z důvodu stávající rodiny. Však z hlediska práva a povinností je institut manželství samozřejmě nejobsáhlejší, a pro srovnání dané problematiky a objasnění rozdílů náváží právě na manželství.

Podle Matouška je manželství náboženstvím legitimovaný vztah mezi mužem a ženou, za účelem založení rodiny a výchovy dětí a je významným pod systémem rodiny. Je právní a společenská instituce, která tvoří základ rodiny. Do svazku zde

vstupuje na základě sňatku muž a žena. V České republice je manželství dobrovolné a jde tak o trvalé soužití dvou osob, za účelem založení rodiny a řádné výchovy dětí.

Například v USA, Jižní Americe, Austrálii a některých státech EU není sňatek charakterizován v legislativě, že jde o sňatek výhradně mezi mužem a ženou, proto mohou v těchto zemích uzavírat sňatek i osoby stejného pohlaví.

Tradice manželství se vlivem měnící se společnosti stále vyvíjí a některé tradiční aspekty se mění a hranice uzavírání manželství se tak stále zvyšuje. Manželství je instituce, která je nejvíce ovlivňována společností a jejími nároky.

Formy manželství:

- Monogamické, kde jde o soužití dvou partnerů, většinou jde o muže a ženu.
- Polygamické, kde jde o soužití více partnerů.
- Polygynické jde o soužití muže s více ženami
- Polyandrické jde o soužití ženy s více muži.
- Stejnopohlavní manželství

Předpokladem k založení manželství je dovršením věku 18. let anebo v případě emancipace, kterou musí povolit soud, je možné uzavřít manželství od věku 16. let, dalším předpokladem pro uzavření manželství je mít právní subjektivitu a být svéprávný.

Manželství lze uzavírat podle platné právní legislativy buď:

- Občanským sňatkem, který je prohlášením státu o uzavření manželství. Manželství se uzavírá na základě slibu mezi snoubenci na příslušném matričním úřadě. Uzavření manželství na jakémkoliv vybraném místě snoubenci musí schválit matriční úřad.
- Církevním sňatkem jde o prohlášení manželství před příslušnou církví či náboženskou společností, ke sňatku dochází tak na místě určeném předpisy dané církve a manželé obdrží po třech dnech od uzavření manželství protokol o složení manželského slibu před příslušnou církví a uzavření tak manželství.

Mezi základní práva a povinnosti manželů patří právo na společnou výchovu dětí, právo na sexuální chování, právo vlastnit majetek v tomto případě jde o společné jmění manželů v případě nabytí hmotného a nehmotného majetku, který nebyl nabyt v dědění anebo darem spadá do společného jmění manželů, další právem je právo na pozůstalost a k navazování příbuzenských vazeb. Do povinností manželů můžeme v tomto případě uvést věrnost, která sem také patří a je běžnou součástí i manželského slibu.

Manželství podle platné legislativy může zaniknout, a to v několika ti případech:

- manželství může zaniknout v případě úmrtí jednoho z manželů.
- manželství zaniká v případech, kdy je manžel nebo manželka nezvěstný nebo nezvěstná a na základě soudního rozhodnutí, tak je posléze moci prohlásit manžela za mrtvého.
- v případě kdy jeden z manželů se rozhodne podstoupit změnu pohlaví, dojde zániku manželství.
- rozvodem, který může být sporný anebo nesporný

Nesezdané soužití bývá velmi často označováno pojmem kohabitace nebo také konkubinát.

Nesezdané soužití je rozhodnutí dvou lidí spolu trvale žít bez uzavření manželství u heterosexuálních párů aneb uzavření registrované partnerství u homosexuálních párů. Pro nesezdané partnery je používáno označení druh a družka, jde o soužití založeném na citovém a intimním vztahu dvou osob.

V dnešní době žije v nesezdaném soužití mnoho lidí, protože někteří jedinci nemohu uzavřít manželství z důvodu náboženství nebo z důvodu právních, nebo může jít o lidi, kteří si chtějí prvně vyzkoušet v nesezdaném soužití, jak by vztah fungoval a po té se rozhodnou pro manželství. Nesezdané soužití je typické pro mladé lidi, kteří spolu bydlí ještě dříve než založí rodinu, anebo pro rozvedené, kteří se nechtějí vrhnout do dalšího manželství, a tato alternativa jim postačuje.

3.2 Rodina a rodičovství

Rodinu chápeme jako skupinu osob, která je spjata manželstvím, příbuzenskými vztahy anebo adopcí. Základní jádrovou rodinu tvoří manželství, jde o společensky sankciovaný svazek mezi mužem a ženou, dále jejich děti. Z hlediska sociologické analýzy společnosti je důležitým faktem, že kromě příbuzenských vazeb než je jen sňatek nebo pokrevní příbuzenství je množství příbuzenských vazeb. Mezi alternativní modely partnerského chování patří jak nesezdané soužití, registrované partnerství, běžně existuje i adopce.

Podle A. Giddense rodina „Představuje skupinu osob přímo spjatých příbuzenskými vztahy, jejíž dospělí členové jsou odpovědní za výchovu dítěte.

Funkcí rodiny je tak uspokojit požadavky a potřeby každého jejího člena, které jsou na ni jím a společností kladeny a aby docházelo k uspokojování těchto potřeb, tak rodina musí plnit alespoň základní funkce, které zabezpečují život člověka ve společnosti.

Mezi základní funkce rodiny je funkce:

- Biologicko-reprodukční, která má význam jak pro společnost jako celku, tak zde hraje významnou úlohu pro jedince, kteří tvoří rodinu. Hlavní úlohou této funkce je plození potomků a uspokojování sexuálních potřeb.
- Sociálně-ekonomická funkce je zde tvořena společným hospodařením domácnosti. Rodina je chápána jako významný prvek v ekonomickém systému společnosti a její členové se tak zapojují v rámci svého povolání do výrobní či nevýrobní sféry.
- Ochranná funkce zajišťuje pocit bezpečí a jistoty svým členům.
- Sociálizačně- výchovná funkce je významná při zařazování dětí do společnosti.
- Rekreačně- relaxační zajišťuje pocit pohody v rámci rodiny.
- Emocionální funkce pro své členy zajišťuje tak citové zázemí uvnitř rodiny.

Vlivem vzniku registrovaného partnerství se snaží různé organizace prosadit instituci rodiny i do partnerského života homosexuálních jedinců. V české legislativě

se však mnoho let vedou spory o tom, zda schválit anebo neschválit různé alternativy, které by stejně jako v rámci manželství plnily význam rodiny.

3.2.1 Právní rámec pro umělé oplodnění

Umělé oplodnění v České republice zákon nezakazuje přímo lesbickým párům, aby měli společně dítě a podílely se na jeho výchově. Zákonem to sice není přímo zakázáno, ale oficiálně dáno také ne. Lesbické páry však chtějí a touží po dětech a tak často hledají různé cesty jak si je pořídit. Děje se to a bude vždy dítě, ať to bude formou legální či ne. Vždycky je tu riziko hlavně pro samotné děti. Jelikož stát nedovoluje si pořídit dítě oficiálně hrozí tu hrozba, že lesbický pár se dohodne s gay párem, za účelem splození dítěte. Nejen, že je tu hrozba přenosu pohlavních chorob, ale také riziko, že v budoucnu mohou být spory o dítě, a jelikož otec bude s největší pravděpodobností známý, dojde tak nejspíše ke sporu, který bude muset řešit soud a hrozí tak tahanice o svěření dítěte do péče, které se na dítěti pak nenávratně podepíše.

Pokud by se tak lesbický pár domluvil s nějakým heterosexuálním mužem a slíbí mu, že jako otec dítěte nebude uveden, může tak nastat situace kdy budou ženy v lesbickém vztahu nutit tak muže k nahlášení a přiznání k otcovství a opět mohou vzniknout tahanice o dítě.

Umělé oplodnění je povoleno pouze v těchto zemích: Finsko, Island, Španělsko, Belgie, Rumunsko, Norsko, Velká Británie, Švédsko, Dánsko a Nizozemí.

Umělé oplodnění je ideální možností pro lesbické páry i jednotlivkyně. Hlavní výhodou je ochrana také před nakažením pohlavní chorobou. Umělé oplodnění z mého hlediska je pro ženy v lesbickém svazku ta nejpřirozenější a nevhodnější metoda a navíc je zde velká pravděpodobnost na vybudování hlubokého vztahu mezi matkou a dítětem.

Myslím si, že jako alternativa, jak vychovávat děti v lesbickém partnerství by mohla být tato varianta v českém právní řádu uzákoněna.

3.2.2 Možnosti náhradní rodinné péče

Náhradní rodinná péče je poskytována dětem, které nemohou vyrůstat z jakýchkoliv důvodů ve své vlastní rodině, anebo je poskytována dětem bez rodiny. Pro děti je tato forma péče z hlediska vývoje jak po stránce psychické, tak i po stránce psychomotorické daleko příznivější, než by mohla poskytnout ústavní péče, ale vždy je brán zřetel na zájem dítěte. Význam rodinné péče je, že děti mohou vyrůstat co neblíže podobnému prostředí, které vytváří jeho biologická rodina. Náhradní péče se uskutečňuje ve třech právních formách v České republice.

A to ve formě:

- pěstounské péče
- poručenstvím
- adopcí

3.2.3 Pěstounská péče a registrované partnerství

Pěstounská péče je forma náhradní péče, kdy na základě rozhodnutí soudu dojde ke svěřeni dítěte do náhradní péče, a to z důvodu, že jeho biologický rodič o něj nemůže z nějakého důvodu osobně pečovat a řádně se tak podílet na výchově dítěte anebo ani jeden z rodičů nejeví o dítě zájem a dítěti nebyl dosud stanoven opatrovník nebo poručník, který by o dítě pečoval. Pěstounem může být fyzická osoba, která se zaručí, že bude vykonávat osobní péči o dítě. Dítě pro pěstouny nemá práva biologického potomka a jejich právo pěstounské péče, tak zaniká zletilostí dítěte. V pěstounské péči však biologickým rodičům nezaniká jejich rodičovské povinnosti a v případě zlepšení situace může soud dítě vrátit zpět do biologické rodiny. Myslím si, že tato forma náhradní péče je z hlediska výchovy pro dítě v

Pěstounskou péči rozlišujeme podle doby, na kterou byla soudem stanovena.

- Dlouhodobá pěstounská péče je z hlediska výchovy a v rámci psychologického vývoje, kdy pěstouni se starají o dítě jako o své vlastní a často u nich zůstává do dovršení zletilosti anebo než dítě dostuduje a najde si práci a bude se tak moci osamostatnit. Jde tak o stabilní a dlouhodobé opatření v rámci péče o dítě.
- Pěstounská péče na přechodnou dobu bývá často označován jako profesionální pěstounská péče. V tomto případě jde o státem podporova-

nou formu péče, která je dítěti poskytována na nezbytně nutnou dobu a to v zařízeních pro pěstounskou péči anebo přímo v domácnosti pěstounů. Jde o péči, která může být stanovena na dobu maximálně jednoho roku u kterých je velká pravděpodobnost na vyřešení situace během krátké doby.

Co se týká práv sexuálních menšin na pěstounskou péči, nebrání tak registrované partnerství žádosti svěřeni dítěte do pěstounské péče, ovšem existuje zde podmínka, že o svěřeni dítěte do péče může požádat pouze jeden z partnerů.

3.2.4 Osvojení v rámci registrovaného partnerství

Osvojení dítěte v rámci registrovaného partnerství je zakázáno zákonem č. 115/2006, o registrovaném partnerství, ačkoliv lidé jsou nakloněni k uzavírání registrovaného partnerství, tak naproti tomu většina nesouhlasí, aby homosexuální páry uzavřením registrovaného partnerství měli právo na osvojení dítěte.

Odpůrci adopce tak vychází z předsudků, že tradiční rodinu má zastávat muž a žena, která tak zastávají tradiční funkci rodiny. Důvodů je hned několik a to, že homosexuální páry nedokážou nahradit tak význam plnohodnotné rodiny spočívající ve výchově dítěte, která může mít tak negativní vliv na psychický vývoj dítěte a dalším důvodem je častá promiskuita homosexuálních párů a často tyto vztahy nebývají trvalé. Naší povinností není tedy utvářet jiné alternativy pro děti například z dětských domovů, ale poskytnutí jim tak co nejvhodnějších podmínek, což adopce homosexuálními páry nespĺňuje.

Dalším atributem proč není vhodné povolovat adopci je důvod sexuálních deviací resp. pedofilie. Obava z pedofilie zde hraje velkou roli. Názorně uvedu případ, který se stal v Americe v roce 2011 v Los Angeles, kde dva homosexuálové s pedofilními znaky si přisvojili chlapce a sexuálně jej zneužívali a nejen to, ještě s ním cestovali, aby chlapce mohli nabízet za účelem sexuálního zneužívání v různých zemích jako např. Francie, Německo, Austrálie a USA. Následně byly odsouzeni za sexuální zneužívání a dostali tak vyjimečného trestu odnětí svobody na délku 30. let Peter Truong a Newton v délce 20 let. (petice –adopce.cz)

Z mého pohledu je adopce homosexuálními partnery z tohoto hlediska nepřipustná ačkoliv nejsem odpůrcem registrovaného partnerství, ale dva homosexuálové gayeové nikdy nemohou nahradit dítěti matku a otce jak z hlediska výchovy a po morální stránce, tak také protože muži bývají často vychováváni, aby neoplývali příliš něžnostmi a neprojevovali tak city jako projevují ženy, kterým je dáno v době mateřství a z genetických dispozic.

Ke společnému osvojování dochází, kde mezi partnerkami či partnery je uzavřeno registrované partnerství a náleží jim právo k osvojení dítěte a oba partneři se tak stávají rodiči dítěte. V našem právním řádu je adopce zakázána homosexuálními partnery.

Mezi státy kde je společná adopce partnerů povolena patří Island, Švédsko, Nizozemí, Velká Británie, Belgie, Španělsko, Dánsko, Andora.

K osvojení dítěte partnerky či partnera, kteří uzavřeli registrované partnerství v České republice je ze zákona netolerance těchto práv, ale některé země v rámci EU tuto možnost v rámci legislativy mají.

Do zemí, kde existuje adopce dítěte partnerky anebo partnera můžeme zařadit Dánsko, Německo, Nizozemí, Belgie, Švédsko, Norsko, Velká Británie, Andora, Španělsko, Finsko a Island.

K individuálnímu osvojení dochází, pokud si rodič osvojí dítě a není tak v registrovaném partnerství s partnerem anebo partnerkou. Úřady nemohu jeho žádost na osvojení dítěte zamítnout z důvodu sexuální orientace. Situace se mění v případě uzavření registrovaného partnerství, platí stejná pravidla jako u společného osvojování partnery.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUM

Cílem výzkumu je shromažďování empirických dat, resp. poznatků a postojů k dané problematice, které tak přispívají objasňování a identifikaci zkoumaného problému. Výzkum je tak základní zdrojem pro získávání poznatků z dané oblasti. (Strauss, A., Corbin, J

4.1 Cíl výzkumu

V bakalářské práci v teoretické části jsem se zabývala definicemi spojenými se sexuálními menšinami, diskriminací a homofobií. Snažila jsem se co nejvíce nastínit problematiku v oblasti registrovaného partnerství a možnostech rodičovství u sexuálních menšin.

V praktické části bych ráda navázala na poznatky z teoretické části práce. Cílem mého výzkumu, pro který jsem se použila kvantitativní výzkum, s metodou dotazování byl použit vlastní dotazník, který byl tvořen z 20 otázek. Otázky byly zaměřeny na názory týkající se sexuálních menšin, jak jsou vnímána jejich práva respondenty, dále se zabývá otázky z oblasti registrovaného partnerství a také jak je jimi vnímána otázka náhradní péče u lidí s menšinovou sexuální orientací LGBT. Šetření bude zaměřeno na studenty vysokých škol, a to konkrétně Institutu mezioborových studií, studentů VŠ Newton College a studentů Masarykovy univerzity oboru pedagogika. Cílem této bakalářské práce je zmapovat, jak studenti z výzkumného vzorku vnímají problematiku lidí s menšinovou sexuální orientací LGBT v rámci registrovaného partnerství a rodičovství a jaký vnímají sexuální menšiny.

4.2 Stanovení hypotéz

Před vlastním výzkumem byly formulovány 3 výzkumné hypotézy, jejichž platnost by se se měla ověřit:

Hypotéza č. 1:

Více než 50 % žen má kladný vztah k lidem s menšinovou sexuální orientací.

Hypotéza č. 2:

Více než 50 % z výzkumného vzorku nevdává registrované partnerství.

Hypotéza č. 3:

Studenti z výzkumného vzorku z většiny nesouhlasí s adopcí u LGBT.

4.3 Metody výzkumu

K realizaci výzkumu bylo použito kvantitativní metody, kde pro sběr dat a vyhodnocení výzkumu byl zvolen dotazník. Výhodou dotazníkového šetření je, že za celkem krátký čas lze od velkého počtu respondentů, což bylo v mém případě 195 respondentů získat značné množství informací. Respondenti také velmi oceňují anonymnost.

Proces mého výzkumu probíhal ve třech etapách.

V první etapě došlo ke zpracování otázek pro dotazníkové šetření, které jsem si zvolila. Otázky byly zvoleny tak, aby co nejvíce zmapovaly problematiku sexuálních menšin, včetně registrovaného partnerství, rodičovství. Pro dotazníkové šetření jsem vybrala jako vzorek mého výzkumu studenty vysokých škol (Institut mezioborových studií Brno, VŠ Newton College, Masarykova Univerzita obor pedagogika).

Ve druhé etapě byly dotazníky rozdány studentům, které obsahovaly celkem 20 otázek, které byly pro všechny respondenty stejné. Dotazník je skládán pomocí uzavřených odpovědí ano, ne nebo nevím, také pomocí polootevřených otázek, ve kterých jsem uvedla odpověď a respondenti měli k výběru pouze jednu z možností a), b), c) aj., kdy při výběru odpovědí měli respondenti nejvhodněji zvolenou odpověď zakroužkovat.

Ve třetí etapě docházelo ke sběru dat a vyhodnocování poznatků od 195 respondentů.

Po celou dobu výzkumu docházelo k prostudování odborné literatury, která se tak stala základem pro zpracování mé teoretické části.

4.4 Vlastní výzkum

Výzkumným vzorkem, jak již bylo zmíněno, byly studenti vysokých škol – studenti z Institutu mezioborových studií Brno, studenti VŠ NEWTON COLLEGE, studenti z Masarykovy univerzity oboru pedagogiky, kde byl prováděn výzkum metodou dotazníkového šetření. Na dotazník, který byl rozeslán na uvedené vysoké školy, odpovědělo celkem **195** respondentů.

Text dotazníku je obsažen v příloze č. 1.

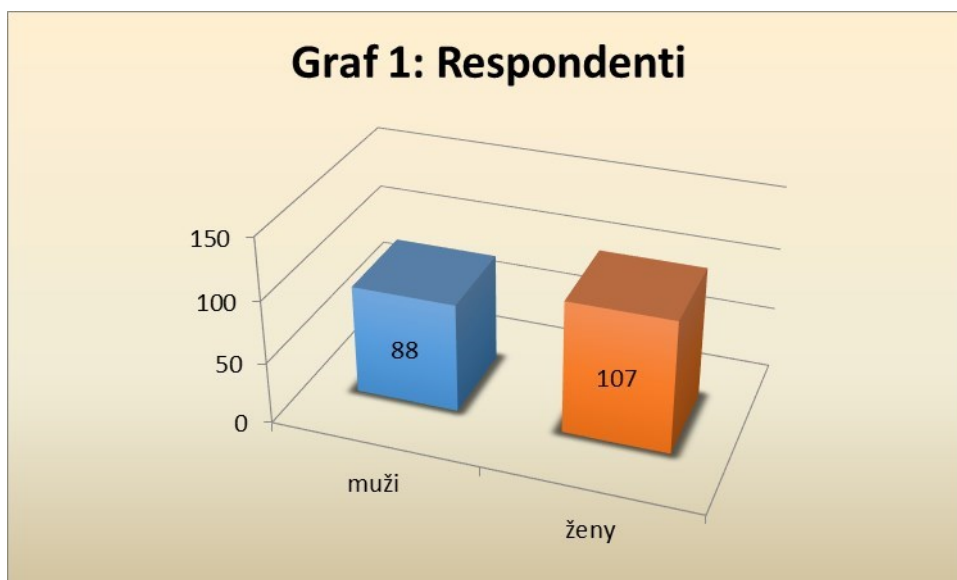
Otázka č. 1: Vaše pohlaví?

Tato otázka měla zjistit, kolik z dotazovaných respondentů byli právě muži a kolik ženy.

Jak jsem se domnívala, tak z více než poloviny respondentů, kteří odpovídali v dotazníkovém šetření, byla právě tvořena velká část **ženami** a to z **55 %** všech dotazovaných respondentů a zbývající část **45 % bylo mužského pohlaví**.

Tabulka 1 Respondenti

Respondenti	absolutní četnost	relativní četnost
ženy	88	55 %
muži	107	45 %
celkem	195	100 %

Graf č. 1: Respondenti

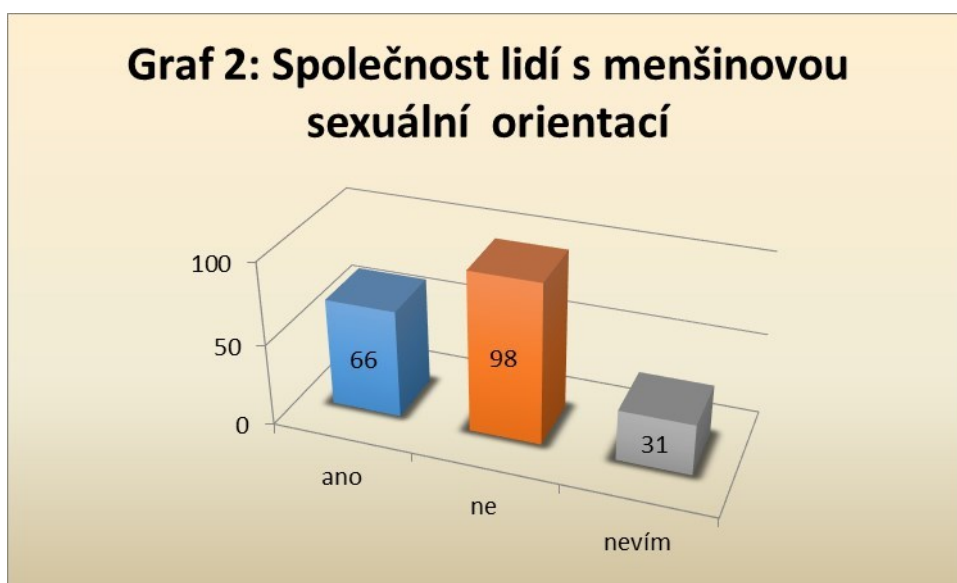
Otázka č. 2: Vadí Vám společnost lidí s menštinovou sexuální orientací LGBT?

Na otázku č. 2 odpovědělo všech ze **195 respondentů** a odpovědi na tuto otázku byly z většiny pozitivní, protože na otázku bylo celkem **66** odpovědí ano a **98** odpovědí pro ne, což pro **ANO** bylo celkově **34 % respondentů** a pro odpověď **NE** byla polovina, tzn. **50 % respondentů**. Zbývající odpověď **nevím** zvolilo celkem **16 %**, to je 31 respondentů.

Ze 195 dotázaných respondentů, tak nevadí 50 % společnost lidí s menštinovou sexuální orientací.

Tabulka 2 Společnost lidí s menštinovou sexuální orientací

Společnost LGBT	absolutní četnost	relativní četnost
ano	66	34 %
ne	98	50 %
nevím	31	16 %
celkem	195	100 %

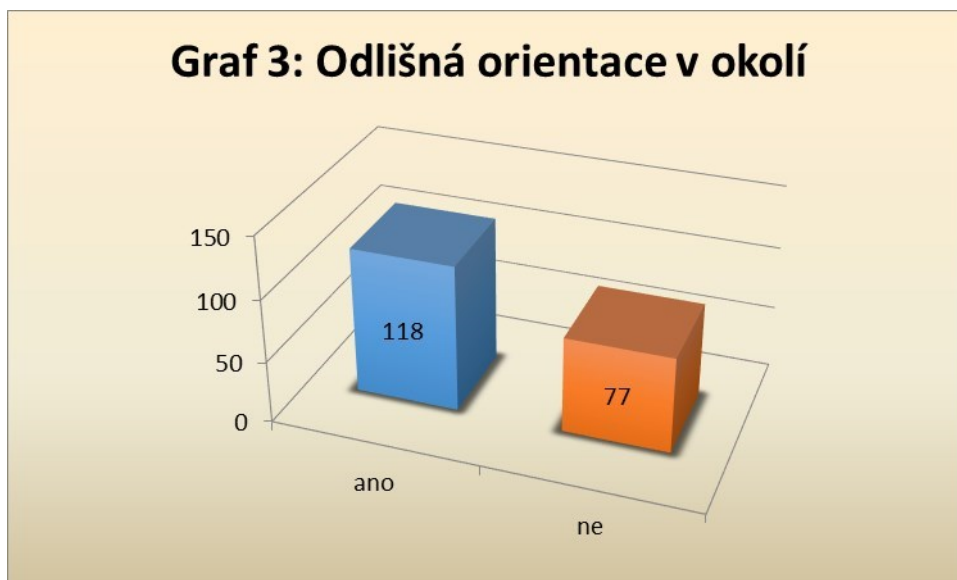

Graf č. 2 Společnost lidí s menštinovou sexuální orientací

Otázka č. 3: Znáte někoho z Vašeho okolí anebo jste měli možnost se setkat s osobou**s odlišnou sexuální orientací?**

- Odpověď za a) Ano zvolilo **118** respondentů, což je **60 %**
- Odpověď za b) Ne zvolilo **77** respondentů, což je **40 %**

Na otázku č. 3 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných a z toho 60 %** se již setkalo s osobou jiné sexuální preference. Což je více, než polovina dotázaných respondentů.

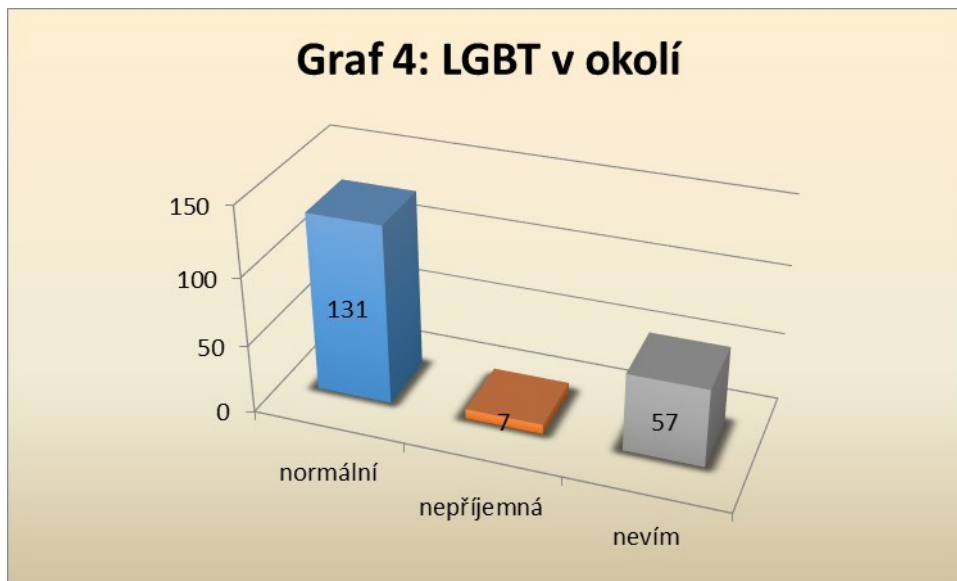

Graf č. 3: Odlišná orientace v okolí

Otázka č. 4: Jaká byla Tvá anebo někoho z tvého okolí zkušenost s osobou LGBT?

Na otázku č. 4 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných**. Otázka byla formou položené otázky. Odpověď za a) normální zvolilo **131** respondentů, což je **67 %**. Odpověď za b) nepříjemná zvolilo **7** respondentů, což jsou **4 %**. Odpověď c) nevím zvolilo **57** respondentů což je **29 %**.

Z toho vyplývá, že většina z dotázaných nepřišla do styku s osobou LGBT, tak aby šlo o negativní zkušenost a více než polovině a to celkem 67% respondentům to přišlo zcela normální.

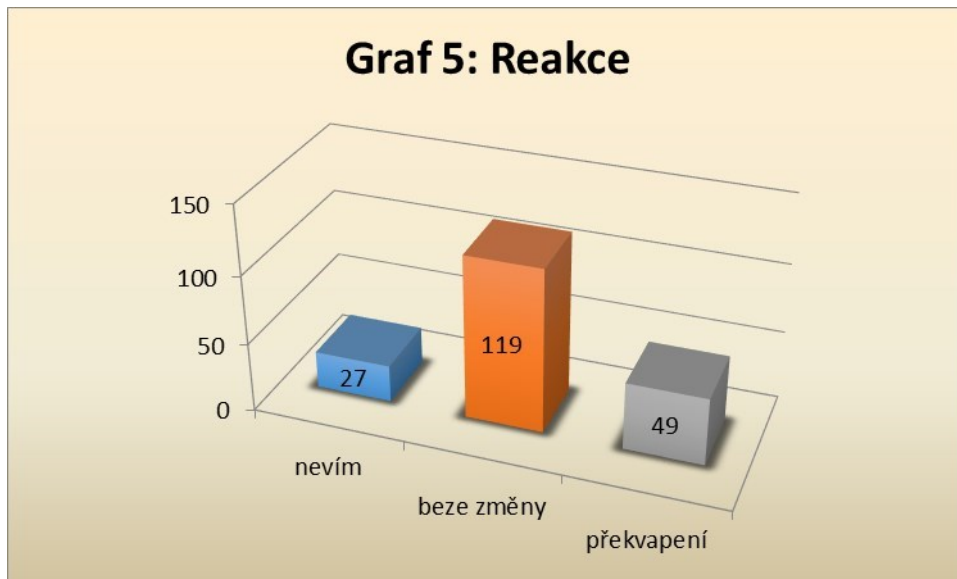

Graf č. 4 :LGBT v okolí

Otázka č. 5: Jak byste reagovali, kdybyste se dozvěděli, že osoba ve vašem okolí se kterou se velmi dobře znáte, svěřila s tím, že má jinou sexuální orientaci?

- Nevím, jak bych zareagoval/a, tuto odpověď si celkem vybralo **27** respondentů, což je **14 %** ze všech dotazovaných respondentů.
- Žádný negativní postoj bych k dotyčné/mu neměl/a, nic by se tím mezi námi nezměnilo - si zvolila většina všech respondentů, což je **61 %** a to je **119** respondentů
- Překvapilo by mě to a asi bych se zdržel/a kontaktu s touto osobou si zvolilo **49** respondentů, což je **25 %** ze všech dotazovaných respondentů. Na otázku č. 5 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných.**

V této otázce odpovědělo 61 % respondentů, že by jim nevadilo, kdyby se jim svěřil někdo známý, že je jiné sexuální preference a nedošlo tak k negativnímu postoji na tuto změnu. Což je příjemné zjištění a potvrzuje to, že lidé jsou tolerantní na zjištění a přiznání se k odlišné sexuální orientaci.

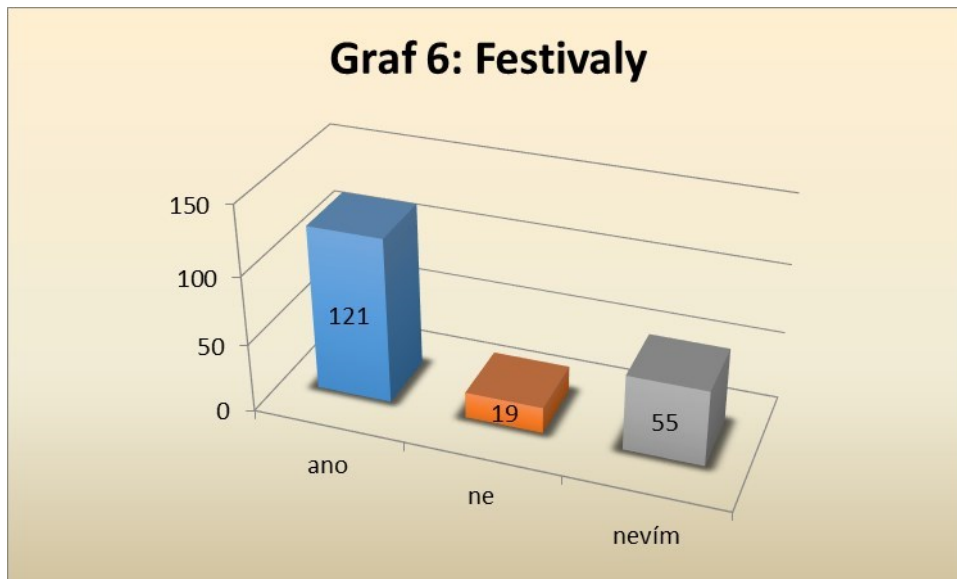

Graf č. 5: Reakce

Otázka č. 6: Souhlasíte s festivaly a jinými akcemi, které se pořádají na podporu práv homosexuálů? (například Prague Pride či QueerPrideParade)

- Pro odpověď **Ano** bylo **121** respondentů, což je **62 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď **Ne** bylo **19** respondentů, což je **10 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď **Nevím** bylo **55** respondentů, což je **28 %** dotazovaných respondentů. Na otázku č. 6 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných respondentů.**

Jejich názor na akce a festivaly, které právě podporují práva a podporu homosexuálů vnímá pozitivně celkem 62 % respondentů.

Graf č. 6: Festivaly

Otázka č. 7: Myslíte si, že takové to pochody a festivaly mohou lidem LGBT pomoci

lépe uplatnit při prosazování práv?

- Pro odpověď **Ano** bylo **98** respondentů, což je **50 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď **Ne** bylo **21** respondentů, což je **11 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď **Nevím** bylo **19** respondentů, což je **10%** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď **Je to snaha pouze o upoutání pozornosti** bylo **57** respondentů, což je **29 %** dotazovaných.

Na otázku č. 7 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100% dotázaných** a z toho polovina respondentů zastává názoru, že festivaly a akce pořádané na podporu jejich práv mají smysl a mohou jim pomoci. Myslí si, že informování veřejnosti má velký vliv pro podporu a prosazování práv sexuálních menšin.

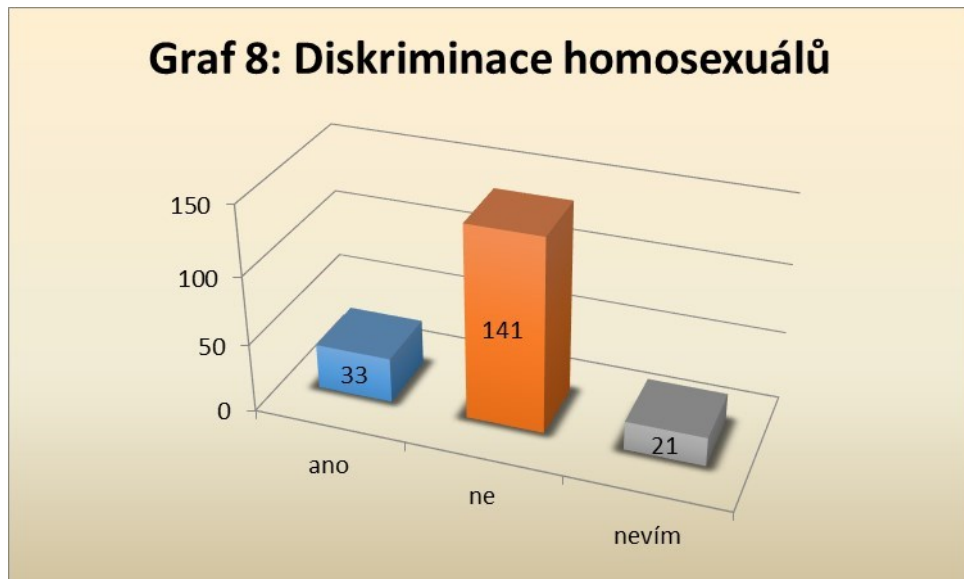

Graf č. 7: Prosazování práv

Otázka č. 8: Myslíte si, že homosexuálové v ČR jsou v nějaké oblasti diskriminováni?

- Pro odpověď **Ano** bylo **33** respondentů, což je **17 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď **Ne** bylo **141** respondentů, což je **72 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď **Nevím** bylo **21** respondentů, což je **11 %** dotazovaných respondentů.

Na otázku č. 8 odpovědělo celkem **195** respondentů, tedy **100 %** dotázaných. Celkem **72 %** z dotázaných respondentů si myslí, že homosexuálové u nás nejsou diskriminováni

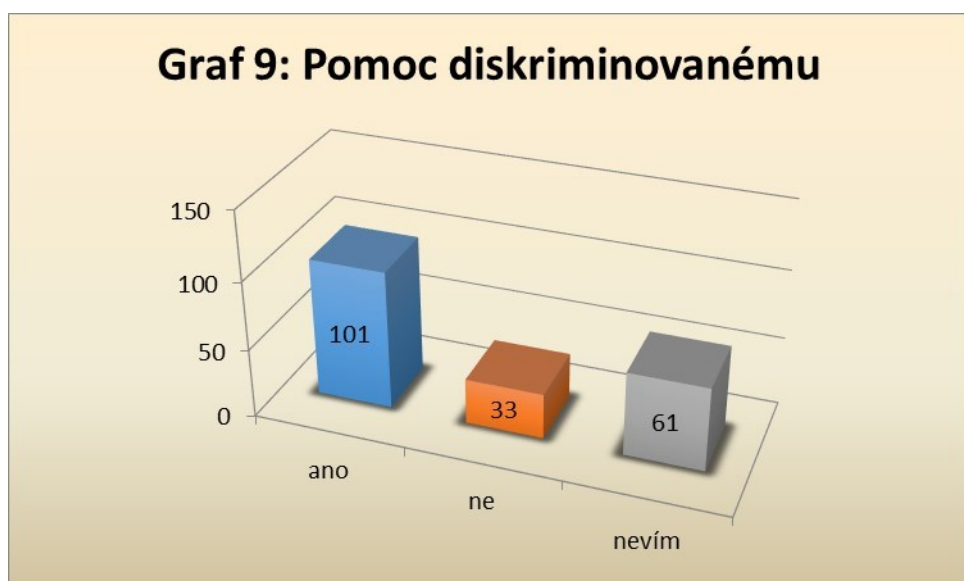

Graf č. 8: Diskriminace homosexuálů

Otázka č. 9: Pomohli byste osobě, která je díky své sexuální orientaci nějak znevýhodněná či dokonce šikanovaná?

- Pro odpověď **Ano** bylo **101** respondentů, což je **52 %** dotazovaných.
- Pro odpověď **Ne** bylo **33** respondentů, což je **17 %** dotazovaných.
- Pro odpověď **Nevím** bylo **61** respondentů, což je **32 %** dotazovaných.

Na otázku č. 9 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných**. Více než 50% by pomohlo diskriminovanému jedinci.

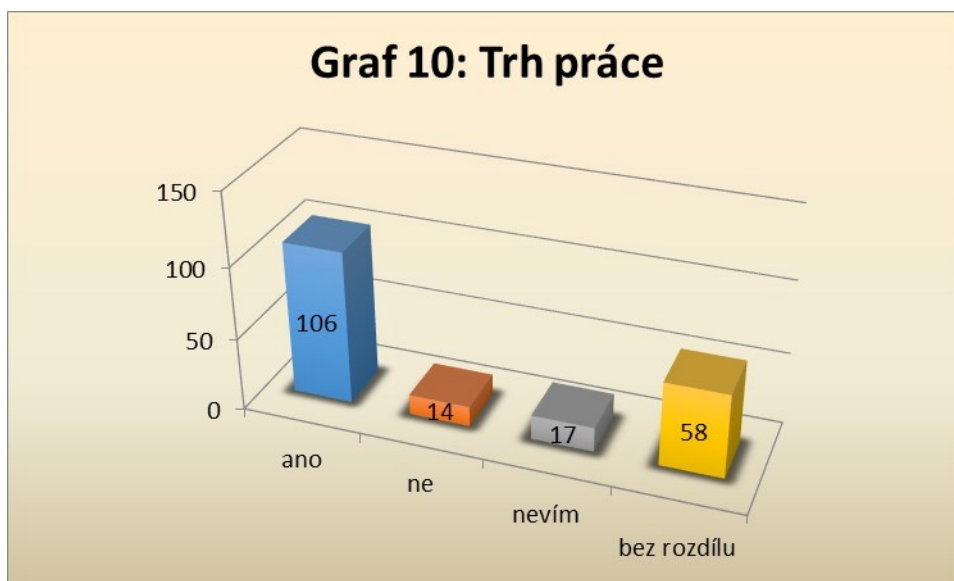
Graf č. 9: Pomoc diskriminovanému

Otázka č. 10: Myslíte si, že homosexuálové mají na trhu práce rovnocenné podmínky pro uplatnění jako heterosexuálové?

- Pro odpověď: **Ano** bylo **106** respondentů, což je **54 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď: **Ne** bylo **14** respondentů, což je **7 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď: **Nevím** bylo **17** respondentů, což je **9 %** dotazovaných respondentů.
- Pro odpověď: Kdo chce, vždy se uplatní **bez rozdílu** na pohlaví či orientaci bylo **58** respondentů, což je **30 %** dotazovaných respondentů.

Na otázku č. 10 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100% dotazovaných**. Více než polovina respondentů se domnívá, že homosexuálové mají na trhu práce rovnocenné podmínky jak heterosexuálové.

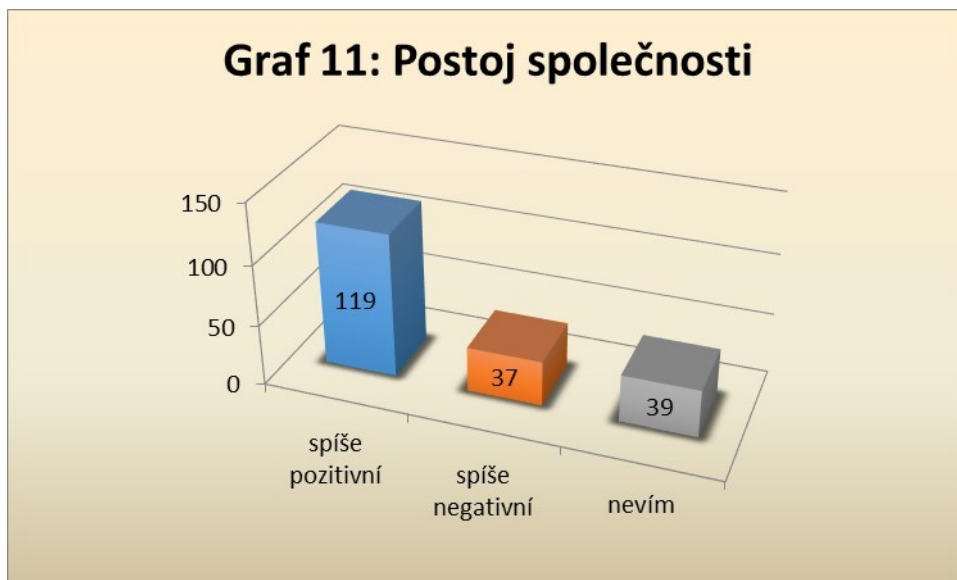

Graf č. 10: Trh práce

Otázka č. 11: Jaký podle Tebe zaujímá společnost postoj k homosexuálům?

- Pro odpověď **Spíše pozitivní** – společnost je již více otevřená a tolerantnější bylo **119** respondentů, což je **61 %** dotazovaných.
- Pro odpověď **Spíše negativní** bylo **37** respondentů, což je **19 %** dotazovaných.
- Pro odpověď **Nevím** bylo **39** respondentů, což je **20 %** dotazovaných

Na otázku č. 11 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100% dotázaných**. Odpověď na tuto otázku značí, že společnost vnímá homosexuální jedince pozitivně a snaží se být k nim otevřená a tolerantní.

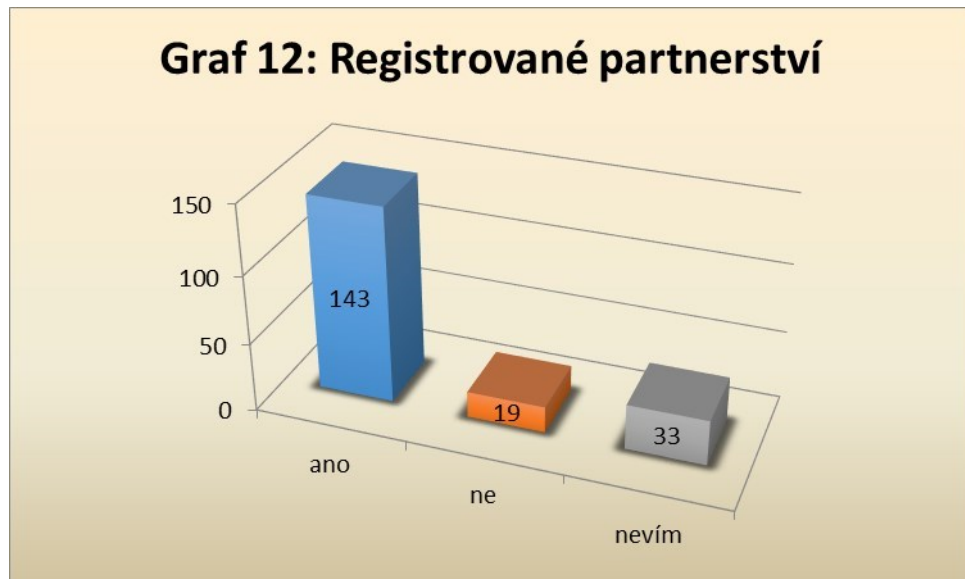
Graf č. 11: Postoj společnosti

Otázka č. 12: Souhlasíte s registrovaným partnerstvím v České republice?

- Pro odpověď **Ano** bylo **143** respondentů, což je **73 %** dotazovaných
- Pro odpověď **Ne** bylo **19** respondentů, což je **10 %** dotazovaných
- Pro odpověď **Nevím** bylo **33** respondentů, což je **17 %** dotazovaných

Na otázku č. 12 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100% dotázaných**.

Většina dotazovaných respondentů a to celkově 73 % souhlasí v ČR s institutem registrovaného partnerství.

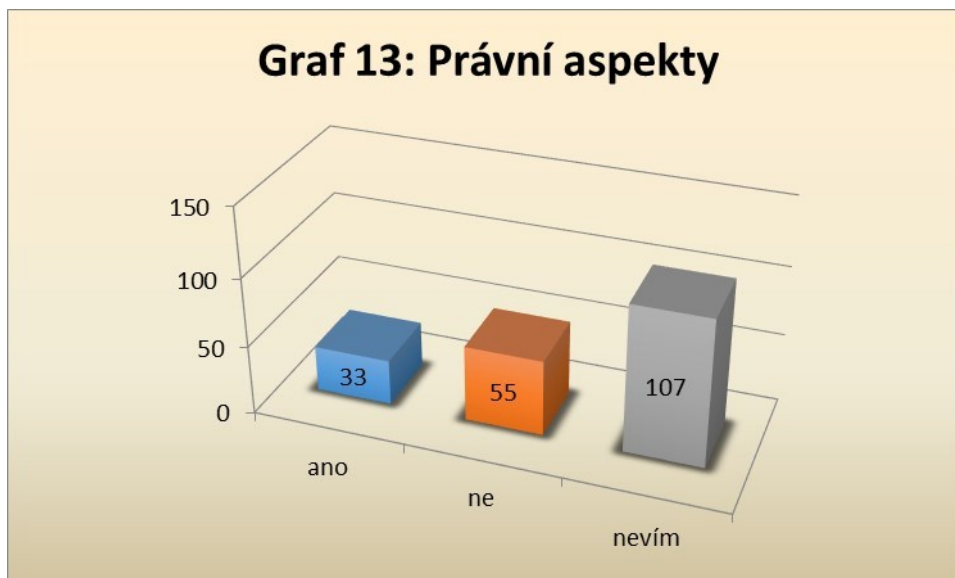
Graf č. 12: Registrované partnerství

Otázka č. 13: Myslíte si, že v zákoně o registrovaném partnerství jsou řešeny důležité právní aspekty?

- Pro odpověď **Ano** bylo **33** respondentů, což je **17 %** dotazovaných
- Pro odpověď **Ne** bylo **55** respondentů, což je **28 %** dotazovaných
- Pro odpověď **Nevím** bylo **107** respondentů, což je **55 %** dotazovaných

Na otázku č. 13 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100% dotazovaných.**

Na tuto otázku odpovědělo celkem 55 % dotazovaných respondentů, že ním. To značí, že veřejnost si není vědoma práv a povinností, které vznikají uzavřením registrovaného partnerství.

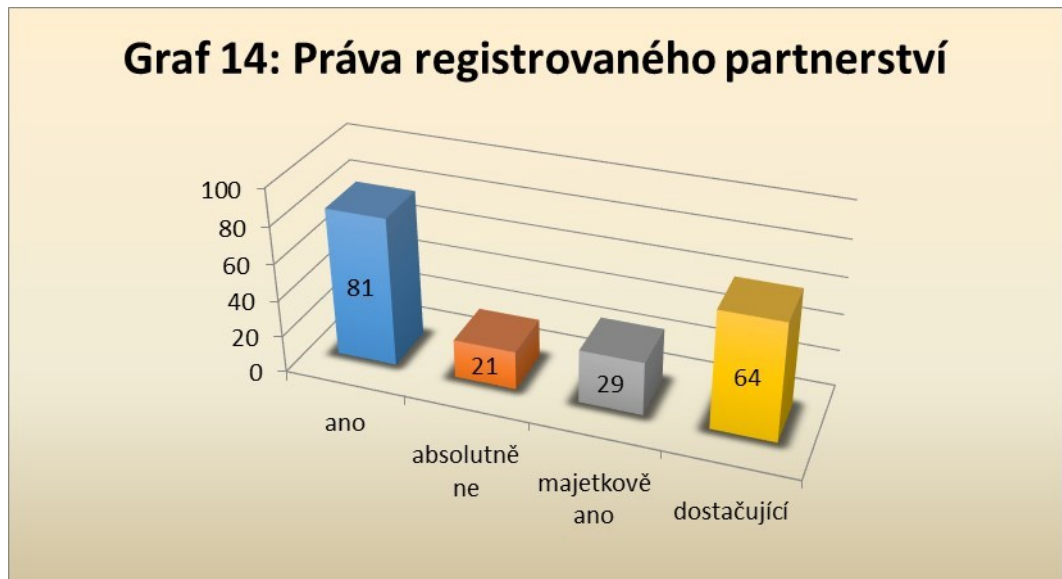

Graf č. 13: Právní aspekty

Otázka č. 14: Mělo by mít registrované partnerství stejné práva jak institut manželství?

- Ano - odpověď zvolilo **81** repondentů, což je **42 %** dotázaných
- Pro odpověď Absolutně ne - zvolilo **21** repondentů, což je **21 %** dotázaných
- Ano v rámci majetkové úpravy, ale ne po stránce z hlediska rodičovství a práva na adopci - odpověď zvolilo **29** repondentů, což je **15 %** dotázaných
- Myslím, že práva a povinnosti, které jsou stanoveny ze zákona, jsou z mého pohledu pro registrované partnerství v ČR dostačující - odpověď zvolilo **64** repondentů, což je **32 %** dotázaných

Na otázku č. 14 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100% dotázaných**. Na tuto otázku odpovídali respondenti spíše podobně a nelze tak vymezit jestli by byli spíše pro nebo proti. Domnívám se, že je to zapříčeno i tím, že v předchozí otázce bylo naznačeno, že neznají práva a povinnosti, které vyplývají z registrovaného partnerství.

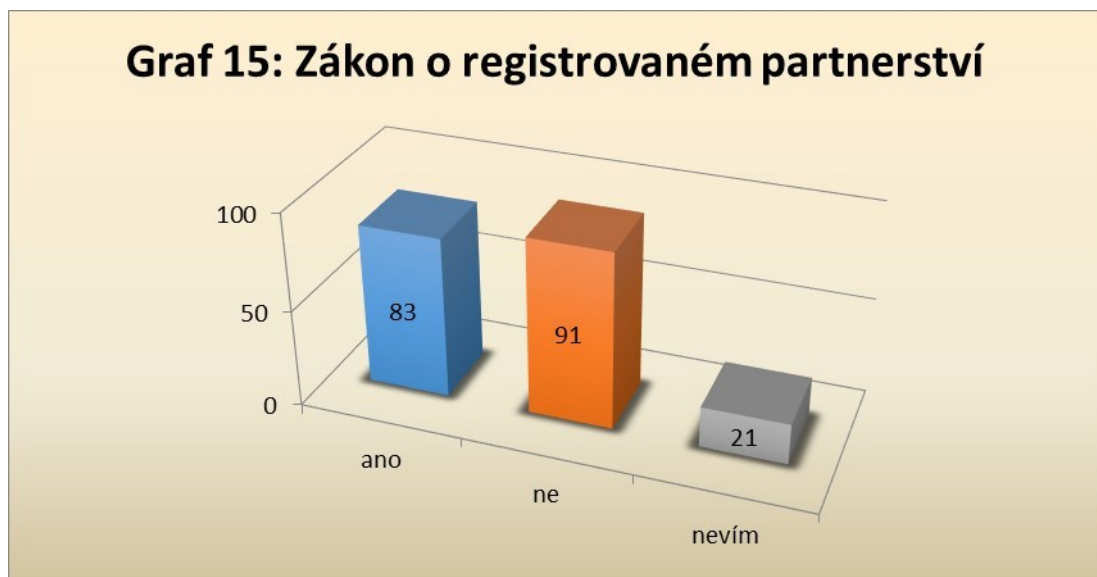
Graf č. 14: Práva registrovaného partnerství

Otázka č. 15: Myslíte si, že zákon o registrovaném partnerství je oproti institutu manželství diskriminační?

- Pro odpověď **Ano** se rozhodlo **83** respondentů, což je **42 %** dotázaných
- Odpověď **Ne** zvolilo **91** respondentů, což je **47 %** dotázaných
- Odpověď **Nevím** zvolilo **21** respondentů, což je **11 %** dotázaných

Na otázku č. 15 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných.**

Na tuto otázku se opět vyskytly odpovědi spíše v rovnováze.

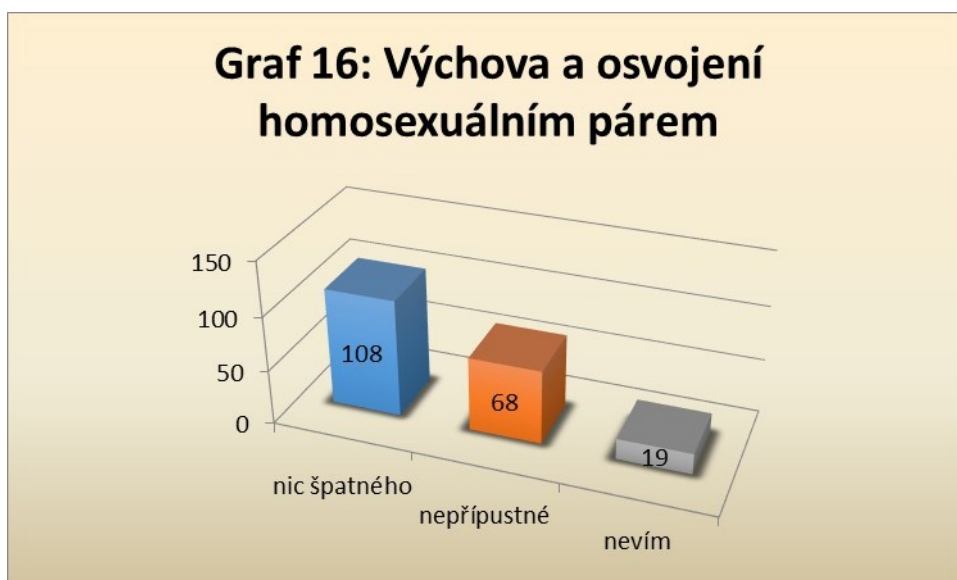

Graf č. 15: Zákon o registrovaném partnerství

Otázka číslo 16: Jaký máte postoj k výchově a osvojení dětí homosexuálním párem?

- Nevidím na tom nic špatného – tuto odpověď zvolilo **108** respondentů, což je **55 %** dotázaných respondentů.
- Je to nepřijatelné – tuto odpověď zvolilo **68** respondentů, což je **25 %** dotázaných respondentů.
- Nevím – tuto odpověď zvolilo **19** respondentů, což je **10 %** dotázaných respondentů.

Na otázku č. 16 odpovědělo celkem **195** respondentů, tedy **100 %** dotázaných a **55 %** respondentů by souhlasilo s výchovou a osvojením.

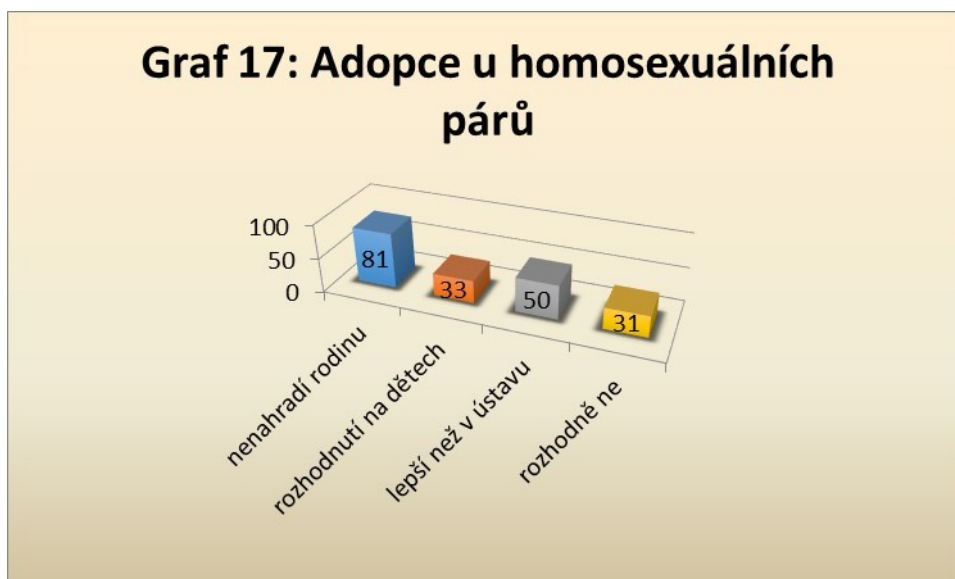
Graf č. 16: Výchova a osvojení homosexuálním párem

Otázka č. 17: Jaký máte postoj k adopci u homosexuálních párů, které uzavřeli regis-

trované partnerství v ČR, schvalovali byste ji?

- Adopce v žádném případě nenahradí „normální“ rodinu
- odpověď zvolilo **81** respondentů, což je **41 %** dotázaných respondentů.
- Nemůžeme rozhodovat za děti, kterých se to zejména týká
- odpověď zvolilo **33** respondentů, což je **17 %** dotázaných respondentů.
- Pokud by pomohlo dětem, které by místo dětských domovů mohly vyrůstat v rodině, kde by byly rodiči dvě ženy v registrovaném partnerství asi ano - odpověď zvolilo **50** respondentů, což je **26 %** dotázaných respondentů.
- Rozhodně ne – tuto odpověď zvolilo **31** respondentů, což je **16 %** dotázaných respondentů.

Na otázku č. 17 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných** respondentů. V tomto směru zastává a to celkem 41 % všech dotázaných, že adopce nemůže nahradit dítěti klasickou rodinu.

Graf č. 17: Adopce u homosexuálních párů

Otázka č. 18: Jaký zaujímáte postoj na výchovu dětí, které jsou biologickými dětmi lidí s menšinovou sexuální orientací?

- Dítě nemůže za to, že jeho otec nebo matka je homosexuální orientace a pořád to je rodič a má právo na výchovu svého dítěte – odpověď zvolilo **87** respondentů, což je **44 %** dotázaných respondentů.
- Lidé s menšinovou sexuální orientací by si neměli vůbec pořizovat dítě – tuto odpověď zvolilo **7** respondentů, což jsou **4 %** dotázaných respondentů.
- Spousta homosexuálů, kteří byli dříve v manželství, má děti, tak proč by je nemohli vychovávat, přece jenom jsou to jejich biologičtí rodiče. - odpověď zvolilo **58** respondentů, což je **30 %** dotázaných respondentů.
- Je to jejich věc, ale pokud by jim bylo dítě svěřeno do péče, měli by se o něj umět řádně postarat, tak aby nedošlo k ohrožení mravní výchovy dítěte a psychologickým dopadům
– tuto odpověď zvolilo **25** respondentů, což je **13 %** dotázaných v
- Je mi to jedno a je to jejich věc - tuto odpověď zvolilo **18** respondentů, což je **9 %** dotázaných respondentů.

Na otázku č. 18 odpovědělo **celkem 195 respondentů, tedy 100 % dotázaných**, celkem 44 % respondentů si myslí, že biologičtí rodiče by se měli o dítě starat bez toho jaká je jejich sexuální preference.

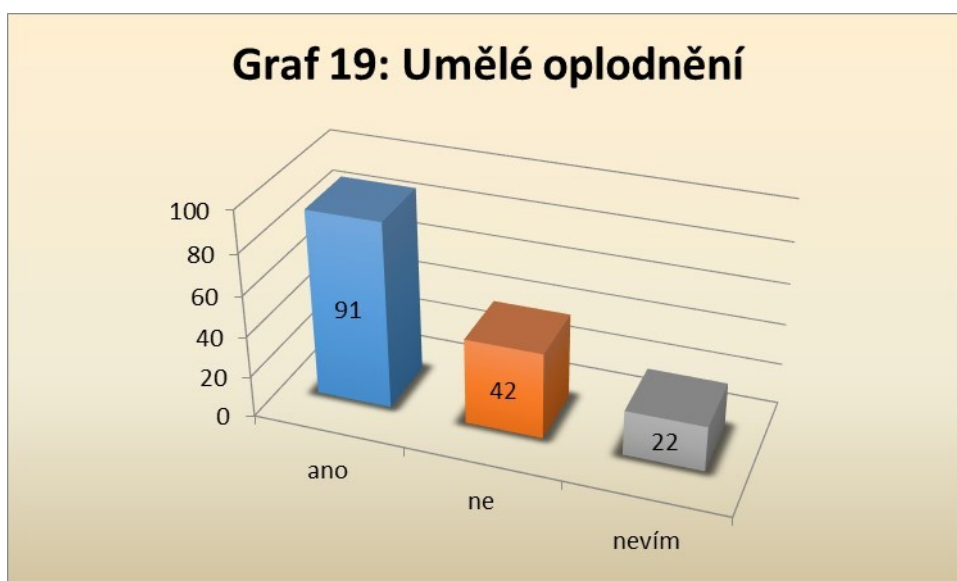
Graf č. 18: Výchova dětí

Otázka 19: Myslíte si, že by v České republice mělo být povoleno umělé oplodnění u**lesbiček?**

- Pro odpověď **Ano** se rozhodlo **91** respondentů, což je **47 %** dotázaných respondentů.
- Pro odpověď **Ne** se rozhodlo **42** respondentů, což je **21 %** dotázaných respondentů.
- A pro odpověď **Nevím** se rozhodlo **22** respondentů, což je **12 %** dotázaných respondentů.

Bohužel 40 respondentů na tuto otázku neodpovědělo ze 195 respondentů, což je 20 % respondentů, avšak téměř polovina respondentů se domnívá, že by mělo být běžné umělé oplodnění u lesbiček. Na tuto odpověď zřejmě odpovídají spíše ženy, které tuto problematiku vnímají, a to zejména z reprodukčního hlediska.

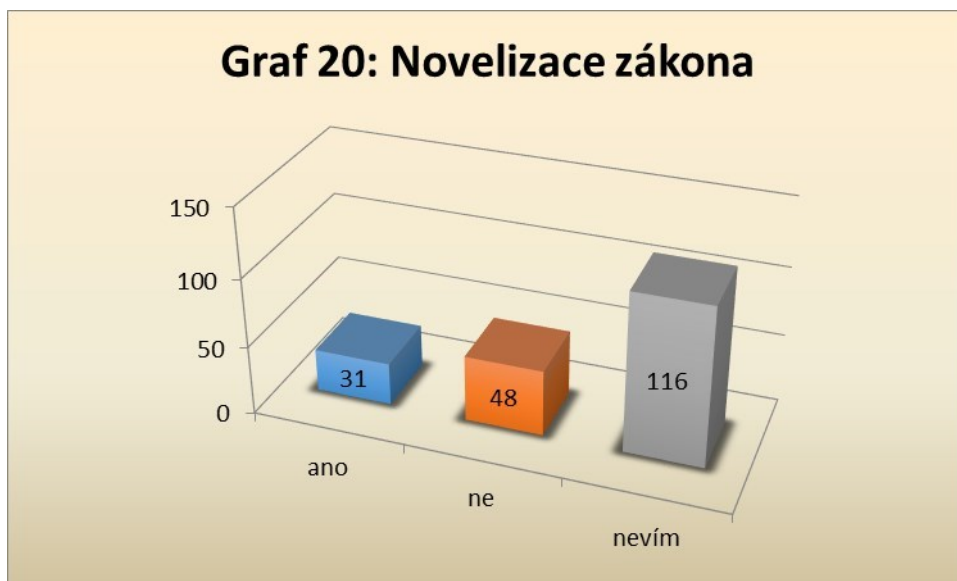

Graf č. 19: Umělé oplodnění

Otázka 20: Myslíte si, že je potřeba novelizovat zákon o registrovaném partnerství a rozšířit jej o více práv pro homosexuály?

- Pro odpověď **Ano** se rozhodlo **31** respondentů, což je **15 %** dotazovaných respondentů.
- Odpověď **Ne** zvolilo celkem **48** respondentů, což je **25 %** dotazovaných respondentů.
- A pro odpověď **Nevím** se rozhodlo **116** respondentů, což je **60 %** dotazovaných.

Na tuto otázku byly spíše odpovědi neutrálního charakteru.

Graf č. 20: Novelizace zákona

4.5 Vyhodnocení a závěrečné shrnutí praktické části

V dotazníkovém šetření jsem se snažila zjistit postoj společnosti především z řad studentů vysokých škol, jaké zaujímají názory k dané problematice sexuálních menšin, registrovaného partnerství, adopci a výchovy u dětí s rodičem s menšinovou sexuální orientací LGBT.

Jak jsem již uvedla v dotazníkového šetření, které probíhalo formou polootevřených anebo uzavřených otázek odpovídaly studenti vysokých škol (Institut mezioborových studií Brno, VŠ Newton College, Masarykova Univerzita obor pedagogika).

Před vlastním výzkumem byly formulovány 3 výzkumné hypotézy, jejichž platnost se měla ověřit:

Hypotéza č. 1:

Více než 50 % žen má kladný vztah k lidem s menšinovou sexuální orientací. Tato hypotéza byla výzkumem **potvrzena**.

Hypotéza č. 2:

Více než 50 % z výzkumného vzorku nevdá registrované partnerství. Tato hypotéza byla výzkumem **potvrzena**.

Hypotéza č. 3:

Studenti z výzkumného vzorku z většiny nesouhlasí s adopcí u LGBT. Tato hypotéza byla výzkumem **potvrzena**.

V dotazníkovém šetření na otázky z oblasti problematiky registrovaného partnerství odpověděla většina respondentů kladně a domnívám se, že dnešní studenti jsou více tolerantní k osobám s menšinovou sexuální orientací a nemají velké výhrady proti schválení tohoto zákona.

Na problematiku adopce respondenti odpovídali spíše záporně a neschvalují ji, zřejmě se domnívají, že by to mohlo mít vliv na děti, avšak na tuto problematiku byli celkem z mého hlediska otevření a přístupní a nelze proto hodnotit tuto problematiku příliš skepticky a možná díky festivalům a akcím na podporu sexuálních menšin mohou ovlivnit pozitivně pohled společnosti na tuto sexuální menšinu. Domnívám se, že společnost je tolerantní a je schopna se zabývat více problematikou sexuálních menšin.

Co se týče umělého oplodnění, myslím si, že je tato problematika brána z pozitivního pohledu ženy, které mají v sobě zabudované mateřství a lásku k dětem, tak v oblasti této problematiky bych byla spíše pozitivnější v dané problematice.

Z hlediska diskriminace sexuálních menšin by měl být kladen větší důraz na to, aby společnost více tolerovala osoby se sexuální menšinovou orientací, protože oni mají stejné právo na práci a na vzdělání jako heterosexuální jedinci, a proto by normální lidé neměli ještě tak více komplikovat jejich život. Z mého výzkumu tak vyplývá, že společnost, která byla zastoupena studenty tak je otevřená a přístupná řešit problematiku a zabývat se jí více do hloubky a také se zajímat o to jaké práva jsou jim ustanovena v rámci registrovaného partnerství, protože v této oblasti si veřejnost zřejmě nedokáže představit, jaké práva k tomuto institutu náleží.

ZÁVĚR

V mé bakalářské práci byla řešena problematika sexuálních menšin. Každá menšina má svá práva, která nesmí být omezována jak v rámci osobní svobody, tak projevy směřující k sexuální orientaci jedince, ať už jde o znevýhodňování či omezování. Sexuální menšiny mají stejné právo na soukromí a důstojný život jako každý občan, která jsou zaručována Listinou základních práv a svobod a jinou platnou právní legislativou.

V práci jsem se snažila co nejvíce zmapovat sexuální menšiny, charakterizovala jsem základní pojmy, které jsou spojovány s touto problematikou a jejich právo na soukromí a na důstojný život, které je zakotveno v našem právním řádu. Zabývala jsem se diskriminací a jejími projevy a také platnou legislativou jako je například antidiskriminační zákon v rámci dané problematiky.

Tato bakalářská práce se skládala jak z části teoretické, tak i z části praktické, ve které probíhalo dotazníkové šetření. S výsledky svého výzkumu jsem spokojena a hypotézy, které jsem si stanovila na začátku této práce, tak byly potvrzeny. Výzkum potvrdil, že společnost je této problematice spíše otevřena a zaujímá k tomu pozitivního smýšlení avšak na problematiku rodičovské péče a výchovou jsme v tomto ohledu spíše obezřetní.

Domnívám se, že cíl, který jsem si stanovila na začátku této bakalářské práce a to zjištění názoru na problematiku sexuálních menšin a na vzájemné soužití s těmito osobami, dále na otázky na problematiku registrovaného partnerství a možnosti rodičovství bylo v této práci rozebráno. Domnívám se, že cíl práce se mi podařilo splnit a snažila jsem, aby problematika byla srozumitelně vysvětlena.

RESUME

Tato bakalářská práce se zaměřuje na právo sexuálních menšin na důstojný život a soukromí. Vysvětluje pojmy spojené se sexuální identitou a sexuální orientací jedince. Práce je zaměřena na možnosti soužití společnosti s lidmi s menšinovou sexuální orientací LGBT a dále se zaměřuje se na problematiku registrovaného partnerství, rodičovství zejména homosexuálních párů a na možnost pěstounské péče a adopce u lidí s LGBT.

V praktické části, bylo prováděno výzkumné šetření pomocí kvantitativního výzkumu, kde jsem zvolila dotazníkové šetření, kde pro výzkumný vzorek byli respondenti, kteří byly studenti vysokých škol. Všechny odpovědi byly zaznamenány a jejich data zde interpretována. Před výzkumným šetřením byly stanoveny hypotézy, které byly následně dotazníkovým šetřením potvrzeny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BLAHA, M. *Internalizovaná homofobie*. Havlíčkův Brod: 2006, 44 s.
- [2] CAPPONI, V., HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T. *Sexuologický slovník*. 1. vyd. Praha: Grada, 1994, 152 s. ISBN 80-7169-115-1.
- [3] FANEL, J. *Gay historie*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-010-4
- [4] FIALOVÁ, E., SPOUSTOVÁ, I., HAVELKOVÁ, B. *Diskriminace a právo*. Praha: Gender Studies, 2007. ISBN 978-80-86520-20-9.
- [5] FEINBERG, L. *Pohlavní štvanci*. Praha, 2000. ISBN 80-242-0380-4
- [6] FRANCEK, J. a UZEL, R. *Zločin a sex v českých dějinách*. Praha, 2010. ISBN 80-242-0490-8
- [7] Na kluky. Seznamka pro kluky na kluky. [online]. Dostupný na: <<http://www.nakluky.cz/magazin/item/1446-registrovane-partnerstvi-seznam-matrik-a-matricnich-uradu-v-cr/>>
- [8] Ochrana osobnosti v novém občanském zákoníku. [online]. Dostupný na http://www.ondrejova.cz/docs/140812_ochrana-osobnosti-v-novem-obcanskemzakoniku.pdf
- [9] PUTNA, M. a kol. *Homosexualita v dějinách české kultury*. Praha. 2011. ISBN 978-80-200-2000-0
- [10] *Právo na důstojný život*. [online] Dostupný na pravo-na-dustojny-zivot.html
- [11] SEIDL, J. a kol. *Od žaláře k oltáři. Emancipace homosexuality v Českých zemích od roku 1867 do současnosti*. Brno: Host, 2012. ISBN 978-80-7294-585-6
- [12] Sexuální menšiny – LGBT. [online] Dostupný na www.pravni-poradna.cz/lgbt
- [13] SLOBODA, Z., *Co vědět o sexuálních menšinách, jak o nich se žáky a žákyněmi mluvit a jak se na ně dívat*. 2010.
- [14] SMEJKAL V., BACHRACHOVÁ SCHELOVÁ H. *Velký lexikon společenského chování*. 2.vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3650-1
- [15] Soukromí. [online] Dostupný na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Soukromí>
- [16] STRAUSS, A., CORBIN, J. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 80-8583-460-X.
- [17] ŠTĚPÁNKOVÁ, M., ČIŽINSKÝ P. *Registrované partnerství pro začínající. Gay a lesbická liga*, 2006. 24 s. ISBN 80-239-7281-7.

- [18] Transgender.[online]Dostupný na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Transgender>
- [19] Transsexualita. [online] Dostupný na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Transsexualita>
- [20] UZEL R. *Bisexualita jako mýtus*. [online]. Dostupný na www.novinky.cz, 2007
- [21] Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky ve znění pozdějších předpisů
- [22] Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod WEISS, P., ZVĚŘINA, J. *Sexuální chování v ČR- situace a trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001. 160 s. ISBN 80-7178-558-X.
- [23] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění
- [24] Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [25] Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

L	lesba
G	gay
B	Bisexuál
T	transsexuál
ČR	Česká republika
NOZ	Nový občanský zákoník

SEZNAM GRAFICKÝCH VYJÁDŘENÍ

Graf č. 1: Respondenti

Graf č. 2 Společnost lidí s menšinovou sexuální orientací

Graf č. 3: Odlišná orientace v okolí

Graf č. 4 :LGBT v okolí

Graf č. 5: Reakce

Graf č. 6: Festivaly

Graf č. 7: Prosazování práv

Graf č. 8: Diskriminace homosexuálů

Graf č. 9: Pomoc diskriminovanému

Graf č. 10: Trh práce

Graf č. 11: Postoj společnosti

Graf č. 12: Registrované partnerství

Graf č. 13: Právní aspekty

Graf č. 14: Práva registrovaného partnerství

Graf č. 15: Zákon o registrovaném partnerství

Graf č. 16: Výchova a osvojení homosexuálním párem

Graf č. 17: Adopce u homosexuálních párů

Graf č. 18: Výchova dětí

Graf č. 19: Umělé oplodnění

Graf č. 20: Novelizace zákona

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Respondenti

Tabulka 2 Společnost lidí s menšinovou sexuální orientací

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1 Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážení studenti, chtěla bych Vás tímto požádat o vyplnění anonymního dotazníku, jehož cílem je zjištění Vašeho názoru na problematiku sexuálních menšin LGBT, a to zejména na otázky ohledně registrovaného partnerství, zda jej hodnotíte pozitivně či nikoliv a dále na otázky na práva homosexuálů na adopci dítěte a jestli Vám v tuto oblast nepovažujete za diskriminační oproti institutu manželství.

Vaše odpovědi budou vyhodnoceny a použity pouze pro účely mé bakalářské práce.

Tímto bych Vám chtěla poděkovat za vaši ochotu a čas, který jste strávili vyplňováním mého dotazníku.

Bc. Andrea Štefanová, studentka bakalářského studia, UTB ve Zlíně, Fakulty humanitních studií, oboru Sociální pedagogika.

1. Vaše pohlaví?

- a. muž
- b. žena

2. Vadí Vám společnost lidí s menšinovou sexuální orientací LGBT?

- a. ano
- b. ne
- c. nevím
- d. nevyhledávám ji

3. Znáte někoho z Vašeho okolí anebo jste měli možnost se setkat s osobou s odlišnou sexuální orientací?

- a. ano
- b. ne

4. Jaká byla Tvá anebo někoho z tvého okolí zkušenost s osobou LGBT?

- a. Normální
- b. Nepříjemná
- c. Nevím

- 5. Jak byste reagovali, kdybyste se dozvěděli, že osoba ve vašem okolí se kterou se velmi dobře znáte, svěřila s tím, že má jinou sexuální orientaci?**
- a. Nevím, jak bych zareagoval/a
    - i. Žádný negativní postoj bych k dotyčné/mu neměl/a, nic by se tím mezi námi nezměnilo
  - b. Překvapilo by mě to a asi bych se zdržela kontaktu s touto osobou
  - c. Mám k tomu neutrální postoj
- 6. Souhlasíte s festivaly a jinými akcemi, které se pořádají na podporu práv homosexuálů? (například Prague Pride či Queer Pride Parade)**
- a. Ano
  - b. Ne
  - c. Nevím
- 7. Myslíte si, že takové to pochody a festivaly mohou lidem LGBT pomoci lépe uplatnit při prosazování práv?**
- a. Ano
  - b. Ne
  - c. Nevím
  - d. Je to snaha pouze o upoutání pozornosti
- 8. Myslíte si, že homosexuálové v ČR jsou v nějaké oblasti diskriminováni?**
- a. Ano
  - b. Ne
  - c. Nevím
- 9. Pomohli byste osobě, která je díky své sexuální orientaci nějak znevýhodněná či dokonce šikanovaná?**
- a. Ano
  - b. Ne
  - c. Nevím
- 10. Myslíte si, že homosexuálové mají na trhu práce rovnocenné podmínky pro uplatnění jako heterosexuálové?**
- a. Ano
  - b. Ne

- c. Nevím
- d. Kdo chce vždy se uplatní bez rozdílu na pohlaví či orientaci

11. Jaký podle Tebe zaujímá společnost postoj k homosexuálům?

- a. Spíše pozitivní – společnost je již více otevřená a tolerantnější
- b. Spíše negativní
- c. Nevím

12. Souhlasíte s registrovaným partnerstvím v České republice?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Nevím

13. Myslíte si, že v zákoně o registrovaném partnerství jsou řešena důležité právní aspekty?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Nevím

14. Mělo by mít registrované partnerství stejné práva jak institut manželství?

- a. Ano
- b. Absolutně ne
- c. Ano v rámci majetkové úpravy, ale ne po stránce z hlediska rodičovství a práva na adopci
- d. Myslím, že práva a povinnosti, které jsou stanoveny ze zákona, jsou z mého pohledu pro registrované partnerství v ČR dostačující

15. Myslíte si, že zákon o registrovaném partnerství je oproti institutu manželství diskriminační?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Nevím

16. Jaký máte postoj k výchově a osvojení dětí homosexuálním párem?

- a. Nevidím na tom nic špatného
- b. Je to nepřipustné

c. Nevím

17. Jaký máte postoj k adopci u homosexuálních párů, které uzavřeli registrované partnerství v ČR, schvalovali byste ji?

- a. Adopce v žádném případě nenahradí „normální“ rodinu
- b. Nemůžeme rozhodovat za děti, kterých se to zejména týká
- c. Pokud by pomohlo dětem, které by místo dětských domovů mohly vyrůstat v rodině, kde by byly rodiči dvě ženy v registrovaném partnerství asi ano
- d. Rozhodně ne

18. Jaký zaujímáte postoj na výchovu dětí, které jsou biologickými dětmi lidí s menšinovou sexuální orientací?

- a. Dítě nemůže za to, že jeho otec nebo matka je homosexuální orientace a pořád to je rodič a má právo na výchovu svého dítěte
- b. Lidé s menšinovou sexuální orientací by si neměli vůbec pořizovat dítě
- b. Spousta homosexuálů, kteří byli dříve v manželství, má děti, tak proč by je nemohli vychovávat, přece jenom jsou to jejich biologičtí rodiče.
- c. Je to jejich věc, ale pokud by jim bylo dítě svěřeno do péče, měli by se o něj umět postarat, tak aby nedošlo k ohrožení mravní výchovy dítěte a psychickým dopadům
- d. Je mi to jedno a je to jejich věc

19. Myslíte si, že by v České republice mělo být povoleno umělé oplodnění u lesbiček?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Nevím

20. Myslíte si, že je potřeba novelizovat zákon o registrovaném partnerství a rozšířit jej o více práv pro homosexuály?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Nevím

